

DOMOLJUB

ŠI E V. 40.

V LJUBLJANI DNE 5. OKTOBRA 1932

LE IO 45

Cena 39 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izdaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani. Telefon uredništva: 2549.

Telefon uprave: 2992.

V dnevih ne~~z~~god

Zlato se v ognju spozna, pravi prijatelj pa v nesreči. Tako pravi pregovor. Pa ga bom razširil tudi tako, da se človek sploh šele v nesreči spozna, kakšnega duha je. Torej ti sam si svoj prijatelj.

Sedanjemu svetu manjka Jobov in Tobijev. O Tobiju beremo: Ker se je od svoje mladosti vedno Boga bal in je njegove zapovedi izpolnjeval, se ni zoper Boga pritožil, da je slepota nadenj prišla.

Vidite, to je bil mož! Sedanji svet pa zapovedi ne izpolnjuje, vsaj v zadostni meri ne; če pa nezgoda nadenj pride, tedaj pa popokajo vse vezi. Trpeti ne zna, zato pa kolne. Vse je prekleto: grdo in lepo vreme, dež in sonce, zima in mraz, dobra in slaba letina, ljudje in živina...

Trpeti ne zna, zato pa obupava. Gore in vode oznanjujejo njegov obup, iz obupa uživa strup. Segi po vrvi, po revolverju, lega pod vlak, vse poskuša satno, da bi se »rešil«. Ali pa je v obupu res začetek in konec rešitve?

Človek plemenitega srca ne bo v nezgodi obupal. Tudi tožil ne bo prehud; lahko odkrije svojo bol svojim prijateljem, katerim največ zaupa, nikdar pa ne vsem, ki ga hočejo poslušati. Zlasti ne bo svoje boli vtapljal v čašo alkohola in po gostilnah raznašal svojih težav.

S trpečim človekom sočustvujemo. Cutimo njegovo bol in mu jo skušamo olajšati. Po svojih močeh mu skušamo pomagati. Včasih zadostuje že prijazna, čuteča beseda, v hujših nezgodah tudi dejanjska pomoč ne bo nič odveč.

Grdo pa je, če smo do trpečega sobrata trdi, neobčutljivi. Tudi v nezgodi se mora uveljaviti med nami, ki se ponašamo, da smo katoličani, Pavlova beseda o skrivnostnem telesu Kristusovem. Če te zob boli, čuti to bolečino vse telo; če ti v glavi ni prav, tudi noge za to vedo; če te roka boli, ne boš dirjal in skakal, ampak boš hodil počasi, da ne boš bolečin še povečal. Tako bi moralo biti tudi med ljudmi. Kolikor hujša je nezgoda ali krivica, toliko večji mora biti tudi odziv.

Kar lahko doma ostane, ne bomo nosili pred širni svet; nezgode večjega značaja (pogorišča, beda in pomanjkanje) čutijo dobrohoti daleč naokrog; svetovnoznano gorje naj bi našlo odziv tudi po vsem svetu.

Če telo ne čuti več bolečine na posameznih udih, je to znamenje njegove silne bolezni, slabosti in onemoglosti. Če svet molče gleda na krivice, ki se gode med narodi in ga te krivice

ne ganejo, je to znamenje, da je človeška družba bolna, zelo bolna.

Najgrje pa je, bližnjemu nezgodo privoščiti ali se je celo veseliti. Katekizem prišteva tega spaka k grehu nevoščljivosti. Morebiti se veselimo samo na tihem in skrivnem, pred svetom se kažemo v lepši luči. Na videz je naš madež zabrisan, v resnici pa ne. Če pa to svoje veselje kar očitno kažemo, s svojim vedenjem razodevamo, celo s svojo besedo potrjujemo, je pa to gotovo vse obsodbe vredno.

Pa praviš: »Saj prijateljem ne privoščim kaj takega, ampak drugim.«

Ze razumem. Samo to bi rad vedel, kdo so tisti drugi. Morebiti imaš z njimi že kak davno zastaran spor iz mladih let, še iz dobe fantovstva ali deklštva. Vprašam te, ali je za pametnega človeka vredno stare rane odkrivati in jih pogrevati? Ali ni bolj pametno, norosti mladih let zakrivati s plaščem pozabe?

Morebiti pa je izvor tvoje mržnje spomin na kako komaj zastarano pravdo? Aha! Ze vidim, kako se odpira vez tvojega jezika. Na dolgo in na široko bi mi rad razkladal, kako je bilo in kako je bila vsa pravica na tvoji strani, pa jo je sodišče prisodilo tvojemu nasprotniku in kakšne stroške ti je nasprotnik napravil in da tega ne moreš nikoli pozabiti. Toda prijatelj, povej mi, ali varaa ni bila pred sodno razpravo ponudena prijateljska poravnava. Bila! In ta poravnava bi bila zvezana s prav majhnimi stroški. Zapisala bi se bila v sodne zapisnike in mir besedi. Pa sta oba vpila, da sprave ne, poravnave ne; pravica se mora izkazati! Torej kdo je kriv velikih stroškov. Trma, tista nesrečna trma, ki išče pravice, ne pozna pa ljubezni in miru. In zato zdaj bližnjemu privoščiš nezgodo, zato se zdaj opravičeno veseliš. Kaj pa! Prijatelj! Skoda, da nimamo takih ogledal, v katerih bi lahko nevoščljivost pokazali v vsej grdobiji in umazaniji! In če bi bila tista nevoščljivost tvoja, stavi, da bi zakril pred njo svoj obraz in, da bi bežal pred njo na konec sveta.

Pa praviš, da je bil ta človek tvoj politični nasprotnik. V občinskem odboru da ti je vedno nasprotoval. In župan je navadno z njim potegnul in občinski možje tudi. Zdaj se mu pa vrača. Poslušaj me! Če bi to v svojih zasebnih sporih le za en las mogel opravičiti, bi to storil z veseljem. Ali v političnih sporih? Politična nevoščljivost je pa izmed vseh nevoščljivosti najgrša. In politična pripadnost bi med izobraženimi ljudmi nikdar ne smela biti povod

nevoščljivosti. Kaj pa še le med tistimi, ki se ponašajo s svojo plemenitostjo. Ne s strankarsko, ampak z duševno.

Človek se torej v nezgodi spozna. Prav vsak človek. Tisti, ki jo prenaša, pa tudi njegovi prijatelji, znanci in sovražniki. In ni prav, če sovražniki tudi v nezgodi še ostanejo sovražniki...

Kako so si pomagali

Znano je, kako zelo so padle cene kmetiskim pridelkom. Zlasti pa je padla cena živini, ki skoraj nima nobene cene več. Saj kupujejo posamezni mesarji od kmetov klavno živino celo po 1.50 Din kilogram. Meso pa prodajajo še vedno po 10 in več dinarjev. Na sejmu v Mengšu se je zadnjič zgodil slučaj, ki v trpki luči kaže mišljenje in ravnanje nekaterih mesarjev in živinskih prekupcev. Prigodil je kmet 4 ure daleč na semenj lepega vola. Mesar, ki se je zanimal za vola, je ponudil zanj 2 Din. Kmet je potožil: »Premalo bol! Mesar je odvrnil: »Saj ne mislim za celega vola 2 Din, marveč za kilogram...!« Kaj ni to grdo norčevanje iz ubogega kmeta, ki mora skoraj zastopati prodajati svojo živino iz hleva?

Na Ježici pri Ljubljani so si kmetje iz zadrege pomagali sami. Ker mesarji niso hoteli plačevati klavne živine dražje kakor po 1.50 dinarjev kilogram, so kmetje živino sami pričeli klati. Dogovorili so se, da bo zaklal vsak teden eden. Meso bodo prodajali drug drugemu. Zaradi reda bo vsak kmet, ki bo imel žival pripravljeno za zakoi, živino prej prijavil enemu izmed kmetov, ki bo skrbel, da se bo živina v občini klala po vrstnem redu, kakor bo pripravljena. Tako bodo kmetje za meso vsaj nekaj dobili.

Zanimivo je, kakšen je bil uspeh te združene skupne akcije? Prejšnjo soboto so kmetje sami zaklali dve živini meso so prodajali po 7 Din kilogram. Meso obeh krav je bilo razprodano do zadnjega kilograma. Toda mesarji so še isti dan znižali ceno mesu od 10 na 5 in 6 Din kilogram. Takoj drugi dan, torej v nedeljo ko so kmetje od svoje zaklane živine vse meso že prodali, je bilo pri mesarjih meso že zopet po 10 Din kilogram, češ, da je to meso od druge krave, ne od tiste, ki so ga razprodajali prejšnji dan po znižani ceni 5 in 6 Din.

Zganilo pa se je tudi županstvo, ki je vsa akcijo hotelo prevzeti v svoje roke. Tega pa kmetje niso hoteli. Določili so, da bodo tudi vnaprej klali sami ter meso razprodajali po znižanih cenah. Tako bodo na dobičku tisti,

ki bodo namesto po 1.50 Din imeli živino platano mnogo višje, zadovoljni pa so tudi tisti, ki pri mesarjih meso kupujejo namesto po 10, le po 6 in 7 Din kilogram.

Morda bi se podobna akcija dala izvesti tudi drugod, pa tudi na drugih poljih! Večkrat smo že poudarjali in znova pribijamo: kmetom manjka trdne volje in železne skupnosti! Ta skupnost pa se vendarle kaže v posameznih primerih in prav je tako.

Denuncianti

Dobili smo vprašanje, naj razložimo, kaj so to denuncianti. Med ljudstvom gre glas, da je danes mnogo denunciantov, ki se je treba paziti pred njimi. Denuncianti, to so ljudje, in sicer takšni ljudje, ki svojega bližnjega pred oblastjo po krivici ali po pravici tožijo in sicer zato, da bi s tem bližnjemu škodovali, sebi pa koristili.

Kaj so torej denuncianti in zakaj se je treba paziti pred njimi? Denuncianti, to so ljudje, in sicer takšni ljudje, ki svojega bližnjega pred oblastjo po krivici ali po pravici tožijo in sicer zato, da bi s tem bližnjemu škodovali, sebi pa koristili.

Denuncianti so bili že od nekdaj na svetu pri vseh narodih in se bodo še vedno našli, dokler bodo hudobneži na svetu. Denuncianti so zvečine sami hudobni in sebični ljudje. Če vam kdo od koga pove, da je denunciant, ogibajte se ga, čeprav ne veste za gotovo, da je denunciant.

Narod, ki je pravno na nizki stopnji ali je nepošten, ima običajno več denunciantov med seboj, kot pošten narod. Po številu denunciantov lahko sodimo pravno višino naroda.

O Italiji čitamo, da si tam dandanes javno skoraj nihče več ne upa odpreti ust. Tam ne sme nihče grajati vlade, pa tudi ne nobenega vladnega dejanja. Revščina in nevolja sta na višku, a ne sme se govoriti o njih. Vlada pobira od siromašnega ljudstva ogromne davke, a ljudstvu ne vrne ničesar. Pa Bog ne daj, da bi se ljudje radi tega pritožili. Vlada ima med ljudstvom vse polno svojih zaupnikov, katerim je preskrbel različne bogate plačane službe. Ti vladni zaupniki hodijo okrog in uategujejo ušesa, da bi od koga kaj čuli in ga potem ovadili. Če nič ne zvedo, si pa kar sami kaj izmislijo. Najbolj ti zaupniki ali denuncianti pazijo na to, da bi škodili tistim ljudem, ki po resnici povedo, da je to ali ono delo nepošteno ter državi in ljudstvu škodljivo. Neredko pa denunciant koga po krivici zatoži samo zato, ker je prizadel drugega mišljenja in prepričanja, kot denunciant.

Takšno je delo denunciantov. Kadar denuncianti koga iz službe spravijo, se delajo običajno zelo svete in nedolžne in se držijo, kakor bi se bilo vse to zgodilo brez njihove vednosti in celo proti njihovi volji. Priliznjeno hodijo okrog ljudi in vlečejo iz njih, da bi kaj iztaknili v svojo korist in odnesli višjim na nos.

Denuncianti so izmeček vsakega naroda. Pošten človek raje pljune pred denunciantom, kakor pa da bi se v njegovi bližini sam umazal.

(»Novine«, 25. IX. 1932.)

Debeluhar in suhec sta se večkrat sešla na sprehodih, nekoč pa sta se sprla in pričela z osebnostmi.

»Če človek vas pogleda, bi lahko mislil, da imamo lakoto,« je zmerjal debeli.

»A kdor vas vidi, bo rekel, da ste vzrok lakote vi,« se je odrezal suhec.

PO SVETU Katoliška cerkev

s Papeževa okrožnica o preganjanju Cerkev. Vatikansko glasilo »Osservatore Romano« objavlja daljšo okrožnico proti preganjanju, ki ga mora prestat katoliška cerkev v Mehiki. Okrožnica opisuje dosedanje postopanje cerkve in utemeljuje, kako je cerkev šla državi nasproti glede obveznosti, ki jih je sprejela z ozirom na modus vivendi, kar pa je položaj cerkve v Mehiki še poslabšalo, tako da je papež moral iti tako daleč, da je primerjal razmere v Mehiki z razmerami v »temnih krajih Rusije«. Papež opozarja vernike, naj ne odnehajo v svoji gorečnosti, tudi če bi se morala cerkev zadovoljiti samo z neprestanimi protesti. Papež priporoča izpopolnitev katoliške akcije in svari pred tem, da bi se širilo nesoglasje v nazorih v taboru vernikov. Na koncu podeljuje papež preganjanim svoj apostolski blagoslov.

s Velja tudi za nas. Glasilo škofije Los Angeles v Severni Ameriki je nedavno katoličanom nujno priporočalo podporo katoliškega časopisja. Kritiziranje katoliškega časopisja, tako poudarja navedeno škofijsko glasilo, ni prva naloga, ki jo morajo katoličani vršiti. Je tudi kritika potrebna, ki pa bodi stvarna ter naj se naravnost sporoči uredništvu. Glavna naloga katoličanov napram katoliškemu časopisu je vsestranska podpora. Katoličani morajo katoliški list naročiti ter naročnino plačati; list čitati ter ga drugim priporočati; pošiljati mu poročila, vesti, članke in zanimivosti za široko javnost; list širiti in imeti točen pregled vseh tistih trgovcev, gostilničarjev in obrtnikov, ki oglašujejo v katoliškem listu, ali pa v liberalnih in socialističnih listih.

Italija

s Konferenca v Stresi. V Zgornji Italiji v ravno kar navedenem mestu so zborovali te dni zastopniki srednjeevropskih in zahodnih držav. Namen konference je bilo posvetovanje, kako ozdraviti težak finančni in gospodarski položaj srednjeevropskih držav. Podani so bili sicer razni nasveti in priporočila, vendar iz te moke najbrž ne bo mnogo kruha, ker države, ki imajo kaj pod palcem, ne dajo kar nič več od sebe. Velesile zahtevajo od svojih dolžnic, da nehajo s stalnim zadolževanjem. To je sicer uspeh konference, vendar bi se še povečal, če bi male države za slučaj kakšne vojne nevarnosti tudi vojskovanje in z njim združene denarne in človeške žrtve prepustile edino in izključno le tistim denarnim velemogotcem, ki so pustili v Stresi male države na cedilu.

s Drobil. Ob cestah, ki vodijo iz Julijske Krajine v Jugoslavijo, opaziš na Krasu tablice z opozorilom in italijanskem, nemškem in slovenskem jeziku. Vojaško oblastvo opozarja potnika, naj ne postaja na tistem mestu, naj se ne ozira na okoli, naj ne nosi s seboj foto-

grafskega aparata in naj pod nobenim pogojem česa ne fotografira. Ob cestah gradijo narreč v zadnjem času utrdbe, ki jih slovensko oko ne sme videti. — V Biljah pri Gorici je umrl 82 letni posestnik in opekarnar g. Antona Savnik.

Rumunija

s Pred bankeretom? Objavljeno je poročilo francoskega komisarja Auboina o finančnem položaju v Rumuniji od 3. februarja do 8. septembra letos. Iz tega poročila je razvidno, da je položaj v Rumuniji vsak dan slabši. Državni primanjkljaj stalno narašča. Državni dohodki znašajo komaj 1200 do 1300 milijonov lejev na mesec, medtem ko znašajo izdatki 1700 do 1800 milijonov lejev. Država ne more izplačevati plač in pokojnin. Francoski komisar zahteva varčevanje in plošno preuredbo državnega proračuna. Obtok bankovcev se je povečal na 29.547.000.000 lejev, to je za pet milijard več kakor v preteklem letu. Zakonsko kritje bi moralo biti 35,5%, zlata in tuja deviz pa premore Rumunija komaj 10,02%.

Avstrija

s Grda zagrizenost. V času, ko imajo jugoslovanski Nemci svoje nemške šole celo v krajih, ki jih pred vojno niso imeli, ko se razvijajo kulturno in gospodarsko po mili volji, ko imajo svoje rojake v belgajskem parlamentu in senatu itd., itd., piše celovški časopis »Freie Stimmen« od 25. septembra 1932 glede bližnjih volitev v koroško kmetstvo zbornice sledeče: »Kot pri vseh volitvah, naj odločijo tudi pri volitvah v kmečko zbornico ne strankarski, marveč narodno-politični vidiki. Nemške stranke, ki nastopajo v jezikovno mešanem ozemlju Koroške, morajo združene omogočiti, da pridejo slovenski kmetje samostojno do izraza. V tem ozemlju imajo vse nemške stranke eno samo dolžnost: varujejo naj nemške narodne koristi proti koroškim Slovincem.«

s Razno. Pokopali so Andreja Božiča, p. d. Kunca iz Kazaz. — V Gorjah pri Zili je preminul Luka Mešnik. — Hiša in veliko gospodarsko poslopje sta zgorela posestniku Držici v Piskerčah. — Na Sonnblicku na Solnograškem se je smrtno ponesrečil visokoletec Waschmich, sin celovškega trgovca s kolesi. — Motorni čoln je zgorel te dni sredi Vrbskega jezera. Osebi sta se rešili s plavanjem. — Bistriški župoljski župan Goritschnig je poveljeval iz občinske blagajne 5505 šilingov (okrog 60 tisoč Din) in bil zato obsojen na šest mesecev navadne ječe. — Celovško obrtno razstavo sta obiskala tudi avstrijski kancler dr. Dollfus in minister Jakontig. — Zadruge kolarjev nameravajo ustanoviti v Velikovecu.

Grčija

s Kdo je zmagal? Kot smo že javili, so bile 18. septembra volitve v grški parlament. Sedaj je znan izid: Venizelos, ki je v prejšnji zbornici razpolagal s trdno večino 186 poslancev od 250, kolikor jih šteje vsa zbornica, je sedaj dobil samo 102 poslanski mesti. Monarhisti so dobili 96 poslancev, kar znaša zanjo ogromen uspeh. Kot poročajo, pa so monarhisti, čeprav se tako imenujejo, le dal slovensko priznali republiko in je zato verjetno, da bodo odločujoči činitelj v bodoči vladi, ki naj združi v svrhu gospodarske okrepite vse te like grške stranke.

Priporoča se domače podjetje:

JANKO ČEŠNIK

Lingarjeva LJUBLJANA Stritarjeva

Za simke, šenke, plašce, pliš, žamet, rips, modno blago za obleke, perline, žamet in porbete. Za modne obleke, črni in modni kamgarni. Za simke, sukne, črne, sive in modno blago. Ogrinjale, plet, črne, rdeče, volnene, žametaste, žemlaste in svilene robe.

Postrežba dobra in poštena.

Holandska

Kako bodo pokrili proračunski primanjkljaj? Holandski proračun za leto 1933 predvideva primanjkljaj v višini 147.600.000 goldinarjev. Da bi krila ta primeroma zelo velik primanjkljaj, namerava holandska vlada izvesti te ukrepe: splošna štednja naj prinese 57 milijonov goldinarjev, znižanje uradniških plač bi dalo 15.500.000 goldinarjev, novi davki bi prinesli 36 milijonov in državne rezerve iz prejšnjih let bi dale 18 milijonov. Na ta način bi dobila vlada 125 milijonov goldinarjev kritja, dočim bi ostalo 22.100.000 goldinarjev primanjkljaja še vedno nekritih. Večji donos davkov bi se dosegel s povišanjem uvoznih carin za 10 do 13%, kar bi dalo 26 milijonov goldinarjev, in z davkov na luksuzne stvari, kar bi dalo 10 milijonov.

Rusija

Nov učni red so uvedli sovjeti po vseh šolah ter z njim popolnoma odpravili sovjetski kolektivizem v šolah. Zopet so vpeljani v nasprotju s kolektivističnimi načeli izpiti, strogi red in strogo uvaževanje in pokorščina napram šolski oblasti. Sovjeti so končno le spoznali, da s sovjetsko šolsko anarhijo ne gre.

Drobne novice

Angleška vlada je odjenjala v zadnjem sporu z Gandijem. Gandi je prenehal z gladovanjem.

42.211.000 prebivalcev ima po zadnjih podatkih Italija.

Pri občinskih volitvah v nemškem Rodenslebu so dobili hitlerjevci 188 glasov, pri prejšnjih pa 378. Torej nazaj!

800.000 funtov šerlingov posejla je dovolila Poljski neka angleška finančna skupina.

Za 75.000 se poveča število blaznih vsako leto v Ameriki.

85 let je dopolnil 2. oktobra nemški državni predsednik Hindenburg.

Za 20% namerava znižati stanovanjske najemnine nemška vlada.

35.000.000 radio naročnikov je na svetu (17 milijonov v Ameriki, 16 milijonov v Evropi, 2 milijona v drugih državah).

100.300.000 frankov znaša primanjkljaj v švicarskem državnem proračunu. — Povsod kriza!

Za uvedbo 40 urnika se je izjavila trgovska zbornica v amerškem Washingtonu.

100.000 ton petroleja bo dala Rusija Japonski; zadnja prvi pa v zameno industrijske izdelke.

500.000 ton žita bo morala letos uvoziti Nemčija.

17.000.000 slatih frankov so dolžne razne države na letnih prispevkih Zvezi narodov; največ Kitajska. Anglija je plačala vse.

Več vasi je uničil potres v Grčiji. Sunke so čutili 26. septembra tudi v Bolgariji in v Južni Srbiji.

114 km na uro vozi brzovlak iz Londona v Swindon. Najhitrejši v Evropi!

Najstarejše vseučilišče na svetu je v egiptskem Kairu. Je bilo ustanovljeno v zadnji tretjini 10. stoletja.

Novo madžarsko vlado je sestavil bivši vojni minister Gömbös. Nova oseba s staro politiko.

Krvavi politični spopadi so na Kubi; predsednik senata Bello ustreljen, poslanca Andrade in Aquilara pa je raztrgala bomba.

Italijanski kralj je na polovanju po vzhodnih krajih prispel v Egipt.

S petega nadstropja je padej neki krovce v češki Pragi in se ni nič poškodoval.

Na smrt so obsodili Korejca Ricoseo, ki je izvršil napad na japonskega cesarja.

Mnogi Američani stavijo velike vsote, da ne bo zmagal pri predsedniških volitvah dosedanji Hoover, temveč demokrat Roosevelt.

Ostavko je podal avstrijski minister za javno varnost dr. Ach.

Komunisti so zmagali pri občinskih volitvah v bolgarski prestolnici Sofiji.

Argentinijski vstopi zopet v Zvezo narodov, je sklenil z veliko večino argentinski parlament.

Par ministrov se zamenjali v angleški vladi. Sedaj imajo večjo moč konservativci.

»Kako pa to, da bereš knjigo odzadaj naprej?«

»Ker se že vracam s potovanja domov.«

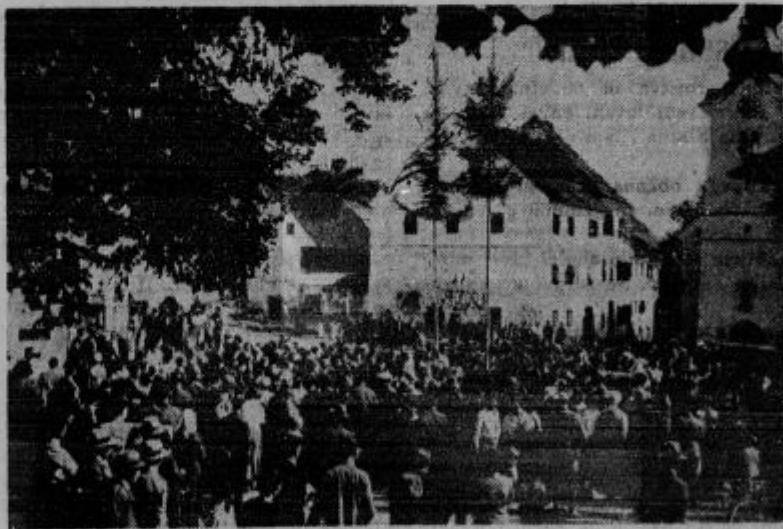
Ker je sovjetska rži cenejša, je Italija ustavila nakupovanje rži na Madžarskem.

Obsedno stanje je proglašeno v Havani na Kubi.

V konkurs je prišla velika madžarska, že nad 50 let stara banka Gustav Schwartz.

Švicarski državni predsednik Motta roti državnike, naj ne razbijejo Zveze narodov.

s Ravnateljstvo avstrijskih železnic pripravlja esperantske tečaje za svoje uslužbenke. Tečaji se bodo pričeli predvideno v začetku meseca oktobra t. l. Železničarjem, ki prihajajo v stik z drugimi narodi, je znanje jezikov zelo potrebno in Avstrijci so se odločili za esperanto. Avstrijci so bili tudi prvi, ki se železničarjem dovolili nositi esperantski znak tudi v službi.

Nad 200 slovenskih fotografatov je v nedeljo obiskalo Žužemberk. Slika nam predstavlja slovesen sprejem gostov na glavnem trgu. Bog daj, da bi bil ta izlet začetek živahnejšega tujkega prometa v to lepo in znamenito kraje.

Teška nesreča podmorskega čolna. Francoski podmorski čoln z vojske, imenovan »Prométhée«, ki se je pred tedni potopil, je bil na vojskih vajah. Na podmorniku je nastala eksplozija, ki je zahtevala dve smrti in več težkih ranjencev. Obenem je nastal v strojnem prostoru požar. Kljub temu pa so jo močvirja posrečilo spraviti podmornik na varno.

KAJ JE NOVEGA

Zahvala

Podpisani pogorelci: Franc Jarc, Stavčavas 2, Franc Spec, Stavčavas št. 3, Franc Lavrič, Stavčavas 4 in Marija Vidmar, Stavčavas 5 s tem potrjujemo, da smo resnično in v gotovini prejeli vsak po 1000 Din (en tisoč dinarjev) podpore kot naročniki »Domoljuba«, ko nas je dne 31. julija zadel nesreča, da so nam poleg drugih pogorele tudi hiše.

Za poslani denar, ki nam je neizmerno prav prišel, se pristočno zahvalujemo upravi »Domoljuba« in ta izvrstni list vsem najtopleje priporočamo, kakor mu tudi mi vedno zvesti ostanemo, ker smo spoznali, da je tudi on zvest svojim naročnikom vedno, posebno pa v nesreči.

V Stavčavah, dne 20. sept. 1932.

Franc Jarc, s. r. — Franc Spec, s. r. — Franc Lavrič, s. r. — Marija Vidmar, s. r.

ZAHVALA

Podpisana se iskreno zahvaljujem za 1000 Din, ki sem jih prejela od uprave »Domoljuba«, ker mi je pogorela hiša in pohištvo. Trebelno, dne 30. septembra 1932.

Terezija Sere, s. r.

POTRDILO

Podpisani pogorelec Franc Onišak potrjuje s tem sprejem 1000 Din (en tisoč dinarjev) od uprave »Domoljuba« in se ji za dar iskreno zahvaljujem.

Maša Nedelja, 22. sept. 1932.

Franc Onišak s. r.

Osebnosti

u 80 letnico rojstva in 60 letnico svoje službe kot zaprisožen lovske čuvaj praznuje te dni gosp. Tine Slatnar, tam ob izviru Kamniške Bistrice.

d Za častnega občina Frankolovega pri Celju je bil izvoljen tamotajski župnik g. Václav Čech.

d Za vasitjem slopiča je zabel bivši minister gosp. Niko Zupanič. Se zdravi v ljubljanski bolnišnici.

d Za novega primarja kirurgije v Mariboru je imenovan gosp. dr. Vladimir Brezovnik.

d Za predsednika nove uprave združenja jugoslovanskih zdravnikov je bil ponovno te dni na kongresu v Beogradu izvoljen ljubljanski zdravnik dr. Alojzij Zeločkar.

d 70 letnico rojstva praznuje te dni upokojeni zgleadni šolski nadzornik gosp. Ljudevit Stiasny. Bog ga živi še mnogo let!

Domache novice

d Na progi Ljubljane—Vodice—Cerkije—Kranj in obratno se spremeni s 1. oktobrom dosednji avtobusni vozni red v toliko, da je ob nedeljah in praznikih odhod iz Kranja namesto ob 9.30 ob 9, popoldne namesto ob 15.35 ob 15.45; iz Ljubljane pa namesto ob 17.30 ob 17.45. Vse ostali dosednji vozni red ostane neizpremenjen.

d 50 letnica ustanovitve obhaja obrzonsa-daljevalna šola v Trčiču.

d 70 let je minulo 1. oktobra, kar je stekla železnica na progi Zidani most—Zagreb—Sisak.

d Dne 25. septembra je minulo 100 let, kar je pogorelo vse Savsko predmestje Kranja.

d Stol sedmorice v Zagrebu je zavrnil ugovor bivšega vodstva Kmetijske eksportne zadruge ter potrdil razsodbo prizivne oblasti, s katero je bil uveden nad premirjem zadruge konkura.

d Obvezno zavarovanje potnikov v avtobusih je še v veljavi in ni doslej izšla še nobena izprememba.

d Obrat je ustavila za dva tedna vsled pomanjkanja naročil jeklarne v Guštanju.

d Prodaja kruha. Mestno nabeštvo je izdalo novo naredbu, ki prepoveduje vsako prodajo kruha po barakah na ulicah. Kruh se sme prodajati samo v zaprtih lokalih in mora biti zavrt v papir.

d Krajevni šolski odbor tožiti. Gosp. poslanec Pavlič je pokrenil med hrastniškim prebivalstvom akcijo, da ga pooblasti v njegovem imenu tožiti krajevni šolski odbor v Hrastniku zaradi gospodarstva z javnim denarjem in sicer zaradi nakupa Ruževca zemljišča za stavbo šole, in zaradi zidanja, ki se je moralo sredi dela prekiniti zaradi neprimernega stavbišča. Gosp. poslanec se je obrnil za posredovanje tudi na trboveljsko in dolsko občino, ki sta pri tem prizadevi, da ga v njegovem prizadevanju podpirata. V korist vsem prizadetim bi bilo, da se ta zadeva, o kateri se je že toliko pisalo in govorilo, enkrat vsostransko razčisti.

d »Franz-Josef« grenčica temeljito očisti prebavila.

d Vino — plačevanje občinske trošarine. Pogostoma se dopaja, da ta ali oni ne ve, da je treba prejem vina v roku 34 ur prijaviti finančni kontroli zaradi odmere občinske trošarine. Občinske trošarine na alkoholne pijače so zakonite in življajo isto zaščito, kakor državne trošarine. Razen ob dokaznem tlhotapstvu — prekanani prijavi zmože peškrat toliko, kolikor znaša redna trošarina. Plačati pa je treba tudi takso za preiskavo. Pri tej priliki pa opazujemo, da vsled navedbe banke uprave od 2. avgusta 1932. II No 14919/1, vino, ki ga prejmejo privatniki (torej taki, ki niso tožili ali trgovci z alkoholnimi pijačami) ne posreduje od vinogradnika (torej ne od vinskega trgovca ali gostilničarja) sploh ne podlega občinski trošarini. Vino pa morajo vseeno prijaviti nadzornim organom. Treba jim je le dokazati izvor vina, to je oprostitev utemeljujejo okolnost. Ker ni nikjer povedano, kako naj se to zgodi, bo zadostovalo, če vinogradnik izda nekaterega račun, iz katerega naj bo razvidno, da prodaja vinogradnik petrošnika (označiti točno bivališče, ime in priimek) toliko in toliko vina lastnega proizvoda. Priporočamo, da znaša do konca leta občinska trošarina pretežno v vseh občinah po 1 Din za liter, ponekod tudi več. Od 1. januarja 1933 pa se bo smelo pobirati v vseh občinah največ po 0.50 Din od litra, v mestnih pa po 1 Din. To utegne biti važno za vse one, ki se ne bi hoteli poslužiti gori omenjene ugodnosti, po kateri so občinske trošarine popolnoma oproščeni, če kupijo vino od vinogradnika, ne pa od prekupevalca. Objavljamo to, da se ve vsakdo ravnati in zlasti v namenoma, da bi se omejilo brezumno uživanje spirita, na katerega je visok davek, dočim je naravna opojnina — vino deležno mnogoterih olajšav.

Med brati Hrvati

d Zahvala. Dalmatinski bogoslovec Danijel Rodin, ki se je skoro dva meseca zdravljal v Sloveniji, nam je poslal ob povratku na svoj dom, kamor se je vrnil zdrav, pismo, v katerem se zahvaljuje najlepše vsem dobrotnikom v Sloveniji, kateri so mu omogočili zdravljenje in bivanje. Vsem kliče iskreni: Bog plačaj!

d »Naša bodočnost«, se je glasil naslov predavanja, ki ga je imel gosp. dr. Anton Kuščer v petek, dne 30. septembra v dvorani Boškovića v Dubrovniku.

d Obvezno zavarovanje proti toči? Donavska banovina uvaža obvezno zavarovanje proti toči. Pred tem je priredila o uvedbi obveznega zavarovanja glasovanje po občinah in se je od 800 občin izreklo nad tri četrtine za obvezno zavarovanje. Plačevati bo treba za to zavarovanje 20 Din od hektarja. Ker ima Donavska banovina na 2 milijona ha obdelane zemlje, bo do dale preraslo letno 40 milijonov dinarjev, kar je dovolj velika vsota, da bi moglo zavarovanje izvesti. Zavarovalnice bodo pobirale občine in bodo tako tudi upravniki stroški prav majhni. Končno naj še omenimo, da pobirajo zasebne zavarovalnice za zavarovanje proti toči premije v višini 100 Din od hektarja.

d Tri nove zakone je napovedal poslanec gosp. Pavel Matice na zborovanju, ki se je vršilo te dni v Krapini. Kot prvi pride menda na vrsto zakon o bankihni kamoupravah, ki bo razširil njih delokrog in bi se tozadavne volitve vršile po zadržanju gosp. poslancev tekom prihodnje zime. Drugi zakon bo uredil poštne želatke in mestne občine, tretji pa bo določil način kmetijskega razdolževanja.

d Popolna državna madjarska gimnazija z 5. razredi je v Subotici. Preteklo šolsko leto je ta gimnazija štela 500 učencev, letos pa samo 202.

d Proti divjim zakonom. Subotička policija je že lani ugotovila, da živi v Subotici veliko število oseb v divjem zakonu. Izdala je naredbu, da se morajo ali poročiti ali pa se narazen. Čeprav je v to določen rok že potekel, je še vedno veliko divjih zakonov. Čeprav se jih je poročilo okrog 90 parov. Policijske komisije poklicale na odgovor in jih je 30 kaznovala z globo po 500 Din ali pa 10 dni zapora. Vseh 30 je kazneni preseceno. Poročilo se pa ni nobeden. Zadnje dni je policija ponovno prešla mnogo prave in veliko število imen tistih, ki žive v divjem zakonu, ter jih v ponovno pozvala, naj se v določenem roku poročijo ali pa gredo narazen.

— Urejena prebava in zdrava kri se doseže z dnevno uporabo pol čaše naravnega »Franz-Josef« grenčice. Strokovni zdravniki za motenja v prehrani hvalijo »Franz-Josef« vodo, ker pospešuje delovanje želodca in črevesa, preprečuje oteklost jeter, zvišuje izločevanje žolča in sečnice, pozitivno izmenjavo snovi in osvežuje kri. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Priporočila se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske penzije, Zagreb, Starčević trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica Kl. Paula 32, Reoград, Potemkina 2

iz naše prestolice

d Belgrajski parlament prične zopet zborovati dne 5. oktobra.

d Ker je zunanji minister gosp. Jeftić odpoval v inozemstvo, je postavljen za njegovega namestnika minister, gosp. dr. Kramer.

d Pred državnim sodiščem za zaščito države so bili obsojeni: vsučiliški profesor dr. Dragoljub Jovanović na 1 leto, Petar Popović na 6 mesecev, Jaša Davidović na 4 mesece in Miorad Miletic na 5 mesecev strogega zapora, poslednji pogojno. Drugi, med njimi poštni uradnik Benić, ki ga je zagovarjal dr. Natlačen, so oproščeni vsake krivde.

d Cirkus. V Belgradu je te dni gostoval cirkus Gleich. Vse glavno mesto je zagrabila nekakšna omotica: gledališča in kinogledališča, pa tudi druge prosvetne prireditve so bile zelo slabo obiskane, cirkus pa natlačeno poln. Cujte in strmiti: 400.000 Din je v Belgradu v enem samem dnevu kasiral cirkus Gleich. Ta inozemski cirkus namerava baje obiskati po vrsti tudi ostala večja jugoslovanska mesta, med njimi Ljubljano. Ljubljanski gospodarski krogi zahtevajo, da se dohod cirkusa v Ljubljano prepreči. Prav bi bil!

d Bone je začelo izplačevati pretekli ponedeljek privilegirano izvozno društvo v Belgradu in sicer za pridelke v letošnjem avgustu.

d Srbski trgovci so zborovali te dni. Petali so se pred vsem z vprašanjem kmetijskih dolgov. Trgovci so sprejeli glede kmetijskih dogov sledeče zahteve: a) Pod nobenim pogojem naj vlada ne podaljša zakona o zaščiti kmetov. b) Obnovi naj se zaupanje v pogledu kredita in štednje. c) Z vsemi silami in močjo oblasti je treba preprečiti hujšakom, da bi pozivali ljudi, naj ne plačajo svojih dolgov. Proti vsem agitatorjem pa naj bi bili tudi narodni poslanci, je treba povzeti najostrejšo ukrepe. d) V nobenem slučaju naj vlada ne prevzame na sebe izplačevanje kmetijskih dolgov. Tako trgovci. Kdaj bodo pa kmetje zborovali in povedali svoje želje?

d Temeljni kamen za novo palačo Privilegirane agrarne banke so dne 29. septembra slovesno blagoslovili v Belgradu.

d Ustavljene podpore. Na skupščinski tabli v Belgradu je nabit naslednji razglas predsednika narodne skupščine: »Tem potom se abdestajo vsi narodni poslanci in ostali priizvedeti krogi, da se v bodoče ne bo več dajala nobena podpora iz skupščinske blagajne, ker so vsi tozadevni zneski že izčrpani.

d Novo katoliško cerkev so blagoslovili dne 2. oktobra 1932 v Srbskih Moravicah. Posvečena je Sv. Tereziji od Deteta Jezusa.

d Načrt novega stanovanjskega zakona se po poročilu »Trgovskega lista« z dne 27. septembra izdeluje v ministrstvu za socialno politiko. Novi zakon bo ščitil najemnike pred deložacijami (metanjem na cesto), višino najemnine bodo določevale krajevne oblasti.

d 6 milijonov dinarjev bo stala nova palača ministristva za socialno politiko v Belgradu.

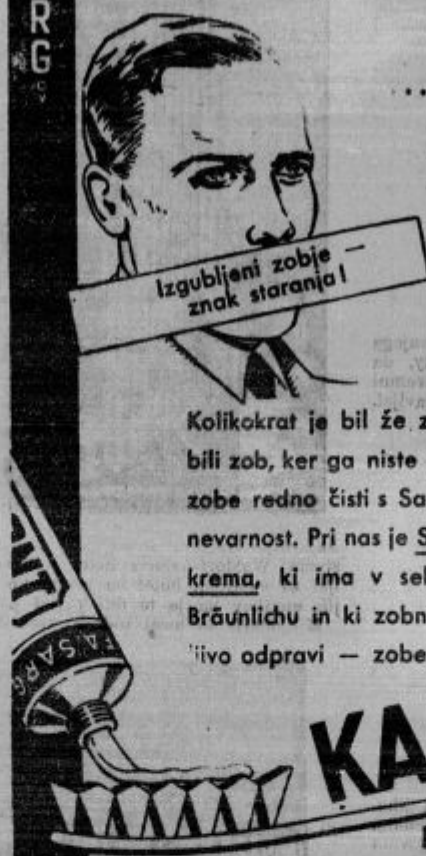
d Šest milijonov je dovolil naš ministrski svet za obnovu Sremske Rače, ki jo je letos razdejala povodenj.

d Nemški minister za prehrano g. Braun hoče obiskati s strokovnjaki svojega ministrstva glavna mesta vseh dežel, s katerimi ima Nemčija trgovske stike. Računajo, da pride minister Braun tudi v Belgrad.

SARG

Izmed 10 ljudi jih ima 7 zobni kamen

...dobi ga pa lahko vsak!

Kolikokrat je bil že zobni kamen kriv, da ste izgubili zob, ker ga niste pravočasno odpravili! Kdor si zobe redno čisti s Sargovim Kalodontom, odvrne to nevarnost. Pri nas je Sargov Kalodont edina zobna krema, ki ima v sebi sulforicinov oleat po Dr. Bräunlichu in ki zobni kamen polagoma in zanesljivo odpravi — zobe pa ohrani močne in zdrave.

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

d Jugoslovanske tovarne za papir so sklenile povišati cene temu izdelku. Zato so se zbrali zastopniki jugoslovanskih tiskovnih podjetij v Belgradu, da se posvetujejo v protukrepkih. Povišanje cen papirja je neutemeljeno.

Novi grobovi

Na Gomilem je umrl tamošnji župnik in duhovni svetovalec gosp. Ivan Grobelšek. — V celjski bolnišnici je preminul gosp. Anton Penić župnik v Št. Vidu pri Grobelnem. — V mariborski bolnišnici je odšel v večnost zlatomašnik gosp. Jožef Ilesič. — V Splitu je zaspal v Gospodu o. Bernardin Skrivanič. — V Novem mestu je izdihnil gosp. Ivan Škerlj, sodni nadsvetnik v pokoj. — Na Goliniku je odšel v večnost ing. gosp. Janez Jezeršek. — V Hrenovicah pri Postojni so pokopali ondi bivajočega upokojenega župnika gosp. Ivana Zupana. — V Zgornji Polekavi je prenehalo biti srce uglednemu posestniku itd. g. Francu Uranjeku. — Na Viču pri Ljubljani je umrla trgovka in gostilničarka gospa Uršula Robeznik. — V Krškem je preminul gosp. Milan Mencinger, gimn. profesor v pokoj. — V Češnjicah pri Moravčah je zapustil solzno dolino gosp. Franc Kos, oče akademskega kiparja gosp. Tineta Kosa. — V Mariboru je šel po plačilo v večnost upravitelj banovinskega dečjega doma v Mariboru gosp. Slavoj Dimnik. — V Belgradu so zapeli mrtvaški zvonovi gosp. Ivanu Kranjcu večkratnemu ravnatelju bivše Kranjske hranilnice v Ljubljani. — V Ljubljani so položili v gomilo gđ. Milko Primo. — V Gornjih Jablanah na Dravskem

polju je na veke zatisnil oči Filip Horvat, oče gosp. župnika v Starem trgu pri Slovenjgradcu. — Pri Sv. Petru na Medvedovem selu so pokopali gospo Marijo Romihovo, roj. Kostelnikovo. — V Mostah je ločila smrt od dragih gospo Ivano Rode, roj. Bitenc. — V Novem mestu je zaspal v Gospodu g. pač Alfons Furlan.

Nesreče

d Okrog požarov. Skedenj in mlin sta zgorela Smodinu na Golem brdu v Grabnu pri Preski. — Do tal je pogorela žaga gosp. Gabrijela Oblaka v Dolenjem Logatcu. — Popolnoma je pogorela hiša posestnika Ivana Kodriča na Jelovcu pri Mariboru. — Gospodarska poslopja so uničili ognjeni plameni posestniku Francu Skazi v Krčevini.

d V Zagrebu se je ponesrečila pos. žena Jožefa Maznik v Ravnega pri Raki. Hotela je stopiti v tramvaj, pa je tako nesrečno padla, da si je zlomila nogo in dobila težje notranje poškodbe. Zdravi se v Zagrebu. Bog daj, da bi kmalu zdrava prišla domov!

d Razne nezgode. Avtobus je povozil 24 letnega delavca Ignacija Pajka ter mu prizadejal notranje poškodbe. — Krava je nabodla na roke krojaškega pomočnika Ignacija Vidriha. Poškodbe po vsem telesu. — Ko je šel voz čez nogi, je obe zlomil sedemletni hčerki delavke Vere Štrukljeve iz Vrblenj. — Dve rebri si je zlomil in še druge notranje poškodbe je dobil pri izletu v planine 30 letni trgovski pomočnik Vekoslav Volk iz Zagreba.

Pošljite naročnino!

Novi madjarski ministrski predsednik. Dosedanjšega ministra Juliusa Gömbösa je poklical Horty, da osnuje novo vlado. Gömbös je bil preje ekstremni desničar, pa se je zadnja leta politično malo javljal.

Predsednik senata Kube umorjen. Voditelja liberalne stranke in predsednika kubanskega senata, Klementa Vasquesa Bella, so napadli na njegovem posestvu in ga ubili s strojno puško...

Leteči avto. Na berlinskem letališču Tempelhof je startalo letalo najnovejšega tipa, imenovano avto-giro-letalo. To letalo nima običajnih kril, marveč se dvigne s pomočjo propellerskih kril, ki ga tudi drže v zraku.

»Mojo hčer bi torej radi poročili? Ste mar že govorili z mojo soprogo?«

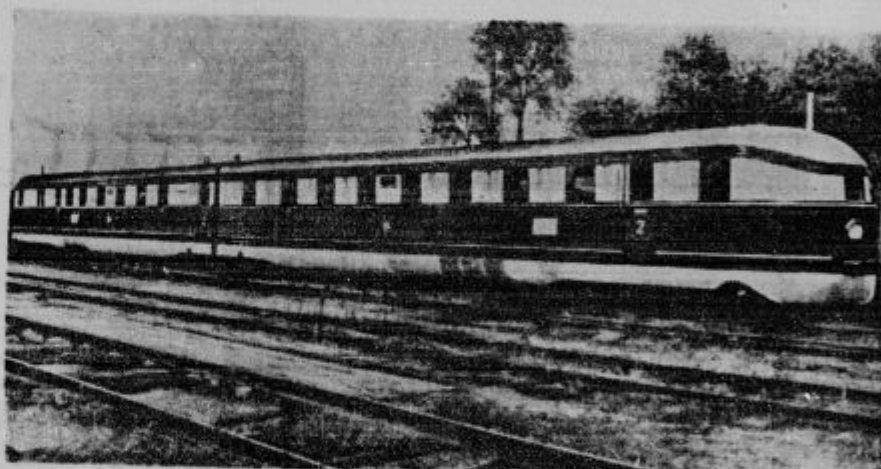
»Ravnokar — pa jo bom kljub temu poročil!«

Najdražji svetovni hotel pod trgovskim nadzorstvom. Waldorf-Astoria hotel v New Yorku je veljal za najdražji hotel na svetu. Po naročilu svojih upnikov pa je te dni prišel pod nadzorstvo. Milijonarji so torej tudi v Ameriki že redki.

Smrtni padež v letecem avtu. Mesto nesreče je katastrofi. Ko je pri Budapešti hotel neki lebi avto s pogonom na propeler prevoziti neko stvar, je motor eksplodiral. Oba moža sta bila na mestu mrtva. Iznajditelj motorja pa je bil aretiran.

Novi tirni Zeppelin. Znani brzi vlak Nemčije je gotov. Treba je le še vstaviti motorje. Vlak bo prihodnji mesec nastopil poskusno vožnjo in bo vozil potem na progi Berlin—Hamburg. To progo bo prevozil v dveh urah in pol, s čimer bo lahko tekmoval z letalom. Opremljen bo z dvema Maybach-Diesel-motorjema, ki imata po 410 konjskih sil in hitrost 150 km na uro.

Potrčna katastrofa v severni Grčiji. Strašen potres je nastal na polotoku Halkidiki. Mnogo vas je v razvalinah, otok Omigiani je zgini s površja; potres je zahteval več sto smrtnih žrtev. Naša slika nam kaže naselbino na polotoku Halkidiki. Po izgnanstvu Grkov iz Male Azije leta 1922. je več desetisočev izgnancev našlo zatočišče v primitivnih barakah, ki tvorijo cele vasi.

Razno

d Atentat. Dne 30. septembra 1932 okrog 6 je neznanec kakih 28 do 35 let, srednje postave in zagorelega obraza, oblečen v temno obleko, srečal na ulici pri Svetosavski cerkvi v Belgradu nosača Djura Kresovića in mu izročil majhen ročni kovčeg, popolnoma nov, svetlorjave barve iz impregniranega kartona, dolg 35 do 40 cm, visok kakih 30 cm in širok okoli 20 cm, da ga odnese v Oficirski dom in ga tam počaka. Nosač je kovčeg odnesel v vežo oficirskega doma in čakal, da se neznanec vrne. Okoli 7.20 pa je kovčeg eksplodiral s hudim pokom in hudo ranil nosača Krešovića, da je čez eno uro za ranami umrl. Lahko ranjena je tudi služkinja doma Spasenija Bošićeva, ki se je nahajala v neposredni bližini kovčega. Zaradi poka se je razbilo več oken na oficirskem domu. — Uprava mesta Belgrada je razpisala 20.000 Din nagrade tistemu, ki bi pripomogel, da se napadalec zapre.

d Osem kolesarskih tatov so spravili te dni pod ključ kamniški gospodje orožniki.

d Peklenske stroje so našli zadnji čas v Vinkovcih, v Jadovnu, na planini Velebit, v Primorju blizu Zadra in v južni Srbiji. Oblast sodi, da so peklenske stroje poslali v našo državo razni naši državljani, ki se skrivajo v Italiji, Albaniji, na Bolgarskem in Madžarskem.

Naznanila

n Prosvetno društvo v Brežicah ima svoj redni letni občni zbor dne 9. oktobra 1932 ob 1 dopoldne v društveni sobi amosnata v Brežicah. Vsi prijatelji prosvetnega dela vabljene. a Ziri. Prišel je čas dela na prosvetnem polju. S trudom in vestnostjo smo se pripravili, da vam pokažemo 9. oktobra ob 8 zvečer lepo dramo »Eda« v štirih dejanjih. Vabimo vse prijatelje in okolišane, da nas obiščejo na ta večer v Prosvetnem domu na Dobravi.

MED BRATI V TUJINI

Manifestacija katoliškega prepričanja.
(Essen)

V onih dneh, ko je minilo ravno štirideset let od prvega slovenskega katoliškega shoda, to je od 31. avgusta pa do 5. septembra, je bil v Essen 71. nemški katoliški shod. Ob prvem slovenskem kat. shodu je zapisal dr. J. Krek, da je katoliški shod tista javna izpoved vsakega naroda, katere ne bo mogla nobena sila izbrisati iz njegove zgodovine; in ta javna izpoved bo životvorno delujoč prepovedila in preosnovala vse javno narodno življenje vključno vsem zaprekami! Kar je dr. Krek dejal o Slovencih, to velja še danes in sicer o vsakem katoliškem narodu. To potrjujejo vsi katoliški shodi, posebno pa še nemški, ki jih imajo vsako leto, in sicer vselej tam, kjer se jim vidi najbolj potrebno.

Letos so si izbrali velikansko industrijsko mesto Essen, da v njem pred vsem svetom manifestirajo, to se pravi javno izpovedo in priznajo svojo katoliško vero, po kateri hočejo živeti in vse storiti, da tudi druge pridobijo zanje in za njene vzore. Essen je velempeto, ki šteje danes okoli 700.000 prebivalcev, od katerih je okrog 350.000 katoličanov; drugi so protestanti in židje, ki imajo tukaj svojo najlepšo in največjo sinagogo cele Nemčije. V mestu in okolici so velikanske tovarne in premogovniki, kjer je pred nekaj leti pri eni sami Kruppovi družbi delalo blizu 80.000 delavcev! Torej smo v pravem modernem velempetu s hrumečim in glušim ropotom, velikanskim prometom in s stotinami in tisoči dimnikov, ki bljuvajo oblake dima in saj pod mračno nebo. Vsak ve, da kjer so toliko tisoči na kupu, da je med njimi mnogo lepega in dobrega, a prav tako tudi mnogo grdega in slabega, grešnega. In ravno zaradi tega so prišli nemški katoličani iz vseh delov svoje prostrane dežele v velempeto Essen in radi tega so si izbrali tudi zelo značilen predmet, ki so ga obravnavali na vseh zborovanjih, namreč: Kristus v velempetu! Kako človeka, ki živi v šumnem mestu, pridobiti za Boga, za Kristusa, za cerkev; da bo živel s Kristusom in njegovo milostjo za Kristusa, kateremu se je oddajal in na katerega pozablja v svojem življenju.

Katoliški shod, ki je dosegel svoj vrhunec s slovesno službo božjo na prostem, kjer se je v iskreni molitvi zbralo okoli svojega Boga na oltarju nad 200.000 vernikov, je uspel nad vse prikaževanje. Mnogo milosti se je razlilo v srca vernikov in mnogo semen je padlo v plodno zemljo, iz katere bodo prerasli v uspešnem božjem milosti dozoreli prekrasni sadovi in zgledi kristanskega življenja. Ko sem govoril z nekim slovenskim duhovnikom, ki je bil tudi na essenskem katoliškem shodu in je videl nepregledne množice odločnih katoličanov, katere so ga nepopisno navdušile, mi je vneto dejal: »Res, škoda, da tega ne vidijo naši ljudje v Sloveniji! Iz vsake župnije bi morala vsaj dva človeka videti te zavedne kristjane, ki se ne strašijo pred nikomer in so ponosni, da se smejo imenovati katoličani! To bi treba pokazati našim ljudem, to bi jim bilo treba povedati, da se bodo še sami ogreli, navdušili in tudi sami taki postali!... Jaz pa sem si mislil, da nikakor ne smemo ostati pri samih zunanostih, ki niso dosti vredne, ampak moramo pomisliti, da je tako močno versko življenje izraslo samo iz tesne zveze s Kristusom Bogom, ki ga ti verniki pogosto prejemajo v svoje duše, iz temeljitega znanja katoliškega pravoslovja in iz iskrenega ter odkritega občevarja s svojimi duhovnimi voditelji in brati. To in edino to bo rešilo Nemce, to bo dvignilo tudi nas Slovence in to bo rešilo svet!

Slovinci smo se doslej že marsičesa naučili od Nemcev, za kar smo jim lahko hvaležni. Tudi danes se lahko od njih učimo globokega in iskrenega

s PLANINKA Čalec

se boste počuili boljše,
in spanje Vam bo trdnejše. Zavitek Din 20—
v apotekah.

RAZNO

Moskva — pomorsko mesto. Sovjetska poročevalska služba javlja: Za zgradbo prekopa med Moskvo in Volgo so že začeli delati prva dela. Prekop bo približno 200 kilometrov dolg in mora biti dograjen v 3-4 letih. Vsa dela bodo veljala okoli 200 milijonov rubljev. Načrte za prekop je naredil inženir Andrejev. Istčasno bodo gradili prekop med reko Moskvo in Oko. Ta prekop bo dolg 150 kilometrov, delati ga bodo pa 5 let. Veljal bo 250 milijonov rubljev. Ko bodo ta dela gotova, bo Moskva zvezana s tremi morji: s Kaspijskim, s Črnim in Baltičkim morjem. Do Moskve bodo lahko plule precej velike ladje.

Neznana Sibirija. Ekspedicija, ki jo je bila odposlala leningrajska akademija znanosti v Severno Sibirijo, je našla ob ustju reke Indiguerke, severno Jakutsk, nekaj selišč, ki niso znana imenovana na nobenem zemljevidu. Te vasi so daleč od obljubljenih krajev in štejejo nekaj stotin ljudi, ki so ko-

Sheehan:

42

MOJ NOVI KAPLAN

»Kaj naj bi se pripetilo, kaka nesreča neki! In v tem vremenu!« je nestrpno vzdihnil Campion. »Vi ste res norci! Prečastiti, če dovolite, prevzamem vodstvo ladje danes jaz,« je rekel in se obrnil h očetu Lethebyju.

Vsi obrazi so se razvedrili, ker so ga vsi poznali kot dobrega mornarja in če on prevzame vodstvo, potem se gotovo ne bo nič zgodilo. Bittra je še močnejše stisnila roko svojemu možu in prestrašena pogledala na očeta.

»Meni bi bilo danes tako pusto in dolgočasno v gradu, draga hčerka!« ji je rekel. »Saj veš, da vožnja ne bo dolga. Ze zvečer ali najkasneje jutri zjutraj se bomo vrnili domov.

»Očca, dragi očca! Kaj se spuščas v tako nevarnost?«

»Neumnost!« se je nasmehnil Campion. »Ti neumnica, ti mala. Gospod Ormsby, dajte, spametujte jo! Z Bogom, Bittra! Pohitite bosta morala, da ne zamudita vlaka. Z Bogom, Ormsby! Pazite na hčerko... Z Bogom, otroka! Bog vaju varuj in blagoslovi!«

Poljubil je še enkrat hčerko, stisnil roko Ormsbyju in skočil na krov. Takoj je dal potrebna povelja in ladja je ponosno zarezala morske valove.

»Živela!« so klicali ljudje na obali, ko so opazili kako se je na glavnem jamboru razvila velika zastava z napisom »Morska zvezda«. Hitro in enakomerno je ladja rezala valove proti koncu zaliva in ljudje so se počasi pričeli razhajati. Le Bittra se kar

ni mogla ločiti od obale. Neprestano je gledala za ladjo, vedno manjša in manjša je postajala, dokler ni končno izginila v sinjini.

»Pojdi, dušiča!« ji je zašepetal Ormsby.

»Ali nisem neuma?« je rekla Bittra in si obrišala solze. »Samo sebe bi komaj spoznala. Stokrat in stokrat je odhajal na široko odprto morje, pa se nisem nikdar vznemirjala radi tega. Danes pa mi je kot da...«

Stresla se je in utihnila.

»Tvoji živeci so razburjeni, dragica!« je odgovoril Ormsby in jo pritisnil k sebi... »Pojdiva!«

Uro kasneje sta odšla na ženitovanjsko potovanje po celini.

Ko sem se z očetom Lethebijem vrnil domov, mi je pokazal pismo, katero je prejšnji dan dobil od tvrdke v Loughboro. To pismo mi je pojasnilo, zakaj je bil moj kaplan ves zadnji teden tako zamišljen. Tvrdka mu je sporočala da je delo v novi tvornici zelo pomanjkljivo in slabo. obenem pa ga je tudi opomnila, naj ji čim preje plača še neplačane šivalne stroje.

»Ze pred štirinajstimi dnevi mi je pisal ravnatelj, da moja dekleta zelo nemarno izvršujejo svoje delo,« je rekel ozlovoljen. Odšel sem takoj v tovarno, da jih opomnim, toda delavke so mi odgovorile, da za tistih par šilingov, ki jih dobijo, ne morejo več storiti. Torej, tako je. In še pred nedavnim sem jim povišal plačo, skoro podvoji!«

»Tega bi ne smeli narediti,« sem mu rekel. »Kmalu boste morali dodajati vedno več in kmalu bodo ti izdatki požrli vso vašo plačo. In kje boste potem iskali denar?«

»To se ne bo zgodilo, oče Daul!... Res moja bla-

tega verskega življenja, ki stoji med mladino tako široko valovi in obseva novo katoliško posrednost v Nemčiji. Nemci so tudi in toliko, temveč delujejo tudi za poudarjeno, utrditve in poglabljanje verskega življenja. Tudi na katoliškem shodu se je mnogo delalo in storilo, kar ni videti na zunanji, kar pa čuti človek in sledbe verskega, prostovoljnega in gospodarskega življenja v narodu. Katoliški shod je spomnil ljudi na najvišje resnice, ki nam bodo edino pomagale prebiti grozno, nemirno gospodarsko in družinsko razporeditev, v kateri je zahvaljujoč današnje dovoznice, kar ni spoštovanja božjega pisma. Vsi so se zbirali in se skupaj se je učilo v teh dneh, misli in stvari, naučili in naučili, delovali, kmetje in obrtniki, uradniki in trgovci, industrija in duhovniki, verska in svetovna so se združili v eni misli: opet se mora človekovo srce k večnim božjim resnicam in k ljubezni vse srce, smisel se moramo k Kristusu, ki nam postavi svetleče svetlobo življenja in dela. Kristus v nas, oči nam in v srcu! To naj bo vodilna misel slovenskega katoliškega, pa bo spoznalo s svetlo mnogo ljudi in vsi svet bo videl, da smo katoliški božji ljudje — kar je božja zamisel in volja — katere gospodar in gospodariti oboje bo Kristus Kralj.

Katoliški shod je opet postal milostni drugičeni misli in nasvetov. Toda to ne se sme biti edini pogled katoliškega shoda, kajti to se ne bo letos, marveč čez leto, ki je bo treba obdržati, gašiti in hraniti pred svetovnimi težavami. Ta miselnost misli in navodi se sme biti katoliški svet, ki bo treba obdržati, gašiti in hraniti pred svetovnimi težavami. Ta miselnost misli in navodi se sme biti katoliški svet, ki bo treba obdržati, gašiti in hraniti pred svetovnimi težavami. Ta miselnost misli in navodi se sme biti katoliški svet, ki bo treba obdržati, gašiti in hraniti pred svetovnimi težavami.

Da pa bomo tudi mi kaj imeli od veličanstvenega slovenskega katoliškega shoda, si vrnimo na vodilno življenjsko besedo, ki ji je imel naš govorilnik: »Kristus včeraj, Kristus danes, Kristus jutri in vedno! Kristus v tabernaklju, Kristus v srcih! Kristus v dušah in telesih radostnih in bridkosti! Kristus v mislih in v srcih, v slovenskih mislih in slovenskih vaseh! Amen!«

Essen, 6. septembra 1932

Jane Gregorič.

Srebrna poroka.

(globočbride.)

Naslednji Emaž Mlakar in njegova žena Marija, bosta 2. oktobra obhajala srebrno poroko. Emaž Mlakar je rojen član društva sv. Barbare. Bil je več let zastavnik družbene zastave. Je bil dolgo let naročnik »Domoljuba«. Rojen je bil v Se. Križu pri Litiji 1. 1884. V Nemčijo je prišel leta 1905 iz Kočevja, kjer je delal v rudniku. Dve leti pozneje je prišel na njem njegova žena, naskar sta se poročila. Bog njima je dal 5 otrok, od katerih trije živijo. Žena je tudi članica nekdanjega slovenskega Rožnovenskega društva. V imenu obeh društev jima čestitamo in želimo, da bi ju Bog ohranil zdravja in veselja še do zlate poroke. — Društvo sv. Barbare in iz šolstvensko društvo v Hoch-

Radio

od 6. — 13. oktobra 1932.

Vsi delavniki: 12.15 Floide — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošča, bora — 17.30 Salonski kvintet — 22.00 Čas, poročila, četrti, 6. oktobra: 18.30 Radjaničina — 19.00 Denar kot merilo za vrednost blaga — 19.30 Pogovor s poslušalci — 20.00 Floide — 20.30 Fessli kvintet »Glasbene Matice«, Ljubljana ura. Pojeta gđ. Majditeva in g. Banovec s spremljevanjem orkestra »Triglav«. — Petek, 2. oktobra: 11.15 Soliska ura — 18.30 Pogovor iz domače zgodovine — 19.00 Francijčina — 19.30 Gospodarska ura. O domaćnosti — 20.15 Preno iz Parize. — Sobota, 3. oktobra: 17.00 Salonski kvintet — 18.00 Glasbena ura — 18.30 Angličina — 19.00 Pogovor iz Sociologije — 19.30 Zbirni listek — 20.00 Koncert godbe »Sloga«. — 21.00 Fant »Gennadi« prenos iz Parize. — Nedelja, 4. oktobra: 9.30 Francoske cerkvene glasbe — 10.00 Versko predavanje — 10.30 O sreči — 11.00 Salonski kvintet — 12.00 Predskolobno predavanje, čas poročila, pleše — 15.15 Kolodvorski misli — 15.45 Koncert pevskega društva »Sloga«. — 16.30 Komedija: Igra s smrtjo — 17.30 Tamburaški orkester — 18.00 15 letnica smrti dr. Krka — 21.00 Samospevi g. V. Hary-Karinskove — 21.30 Salonski kvintet — 22.00 Čas, poročila, stvena ura — 22.00 Samospevi g. Demota. — 23.30 Preno iz Zagreba. — Torak, 11. oktobra: 11.15 Soliska ura — 18.30 Nemščina — 19.00 Naše domoljubni kvintet. — Ponedeljek, 10. oktobra: 18.30

Esperanto — 19.00 Srbsko-krvatina — 19.30 Zbirni horne zajednice — 19.30 Temeljni pojmi o teološki — 20.00 Klasek Jernej, opera iz Ljubljane. — Sreda, 12. oktobra: 17.30 Otrški kvintet — 18.00 Salonski kvintet — 19.00 Rusčina — 19.30 Ljubljana ura — 20.00 Samospevi g. Arsojere in g. Milana Jupa — 21.00 Salonski kvintet — 22.15 Preno iz kavarne Zvezda.

Vloge v javnih zadevah koika proste

Dogaja se, da zahtevajo oblasta in urad kolikovino (takse) tudi za take vloge ali pri- tožbe, ki jih vlagajo stranke v javnem sple- nom interesa. Zlasti prihajajo v pottev vloge občanov proti občinskim proračunom, ki jih bodo morali ljudje sestavljati v prihodnjih letih. Mogoče so tudi raznovrstne druge pri- tožbe in vloge v javnem interesu, ki ni treba, da bi morale biti podpisane od cele vrste občanov, marveč so veljavne prav tako in se morajo vzeti v razpravo, če jih podpiše le en sam pritožnik ali vlagatelj. — Vajno je, da vedo občani, kdaj mora biti priročila ali kakršnakoli vloge (nadzorstvena priročila, opozoritev, predstavlja) kolikovino in kdaj se v obse velja na kratko povedano to: Kolik- vane morajo biti brez izjeme vse vloge, ki se nanašajo na posebno korist in zasebno zadevo (zasebni interes) priročnika ali vlag- a.

Oljrtje oči tudi pa umivanje glave! Te udobnost vam nudijo očala pro- pami, ki obvarujejo oči pred vodo in pep- lom. Sedaj pa val potrebno s zaprtimi očali tipati po čistišnem sredstvu in po brizni. Tudi za otroke umivanje glave ne bo več muka. Očala proti pemu so smot- vsakega zavojčka »Črne glave«, kateremu je vedno priročeno tudi sredstvo »Harglanze« za izpiranje. »Harglanze« očisti lase in jim da naraven in lep sijaj. 5

gajne je čisto prazna. Kje bi dobil denar za šivalno stroje, res ne vem.

»Hm, bomo že še videli. Ili bova morala v tovar- no in podariti vaše delavce.«

V tovarni je bilo vse tiho in prazno, le v kotu je sedela delovodkinja in vstala ob najinem prihodu.

»Kje so dekleta, Kali? Je vprašal še dotraj mirno.

»Ne vem prečistiti. V soboto so reklo, da bodo čimprej praznovale.«

»Saj so vendar vedele, da je delo najmo in da ravnotežje je grozi.«

»Seveda, prečistiti! Saj sem jim rekla, pa so mi odgovorile: »Naj tak! Jezile so se radi plet, duši se jim ni preje kakšar boljše godilo.«

»Ali so v tem oziru vse istega mnenja?«

»Oh, ne, prečistiti! Devet jih je zelo boječih, ki so zelo hvaležne za delo, toda med njimi so nekatere, ki so že napol zaročene in mislijo, da jim delo ni več potrebno.«

Razumem, mislim, da jih poznam. Ne bodo se več vrnile. Ali bi mogli nadomestiti njihova mesta?«

»Seveda bi bilo mogoče, prečistiti!«

»Ni, bom že sam uredil to stvar, je rekel obe Letheby.

In res je nastopil zelo odločno. Takoj je odpustil vse upornice, toda teje je bilo iskati nadomestnin.

Ostale deklete so drugo jutro prišla na delo, toda ko so se zvečer vračale proti domu, so jih ljudje ne- sravno zmerjali z barakarjami in sužnjami in poste- dica je bila, da so tudi one odpovedale službo. Večji del vasi ni soglašal s tem nepravilnim postopanjem, toda zloha nekaterih je zmagala. Najbrže bo povsod na svetu enako, na Irskem je vsaj tako, da en upornik podvize tisoče in nihče se ne čuti poklicnega, da bi prišel ali trpel za resnico. Seveda je oče Letheby

imel tudi prijatelje, toda n'ovo prijateljstvo se je omeji- lo na doberhotno kritiko.

»Hotel je dobro, pa... kaj hočemo.«

»On je še mlad, ko bo starejši, bo že vedel.«

»Na, dovolj so hudobne, da bi si upale trditi, da je sam pobasal denar in ga raztrgal.«

Moja stara ni je pravila, da je pobiral vse bolj- šo smeteno in da se tega naučil pri očetu.

Klepetulje. Najbrže se bodo dekleta kmalu vrnila.

Toda to se ni zgodilo. Strah pred nočem neizrek- ljivim jih je odvrčal.

Predalec sem začel.

Onega pomembnega in dogodkov polnega dne sem v družbi s mnogimi duhovniki, ki so se odzvali povabilu očeta Lethebyja in prišli k blagoslovitvi ri- buške ladje. Zvezda očeta Lethebyja je bila v vsem svojem sijaju na višku, vsi so ga hvalili in slavili. V pogovoru s svojimi mladimi tovariši je moj kapitan porabil na vse težave, ki so ga obdajale; odkritosrčno priznanje, ki ga je bil deležen s strani svojih sobratov, ga je popolnoma prevzelo.

Se celo jaz, ubogi, slabotni starček, ki bom kmalu izgubil z odraslega življenja, sem se v družbi svojih mladih, navdušenih prijateljev. Bog blagoslovi te mlade, pogumne delavce, ki bodo kmalu potrebo- vali krepke volje in svojih moči, da bodo prenesli vse ona grenaka razočaranja, ki jih čakajo v življenju.

Vsi gošče so bili zelo veseli. Seveda se je naš razgovor sukal predvsem okrog nove ladje. Govorili smo o tem, kako se bo povzdignila z njo blagostanje Kilronana in končno je vstal oče Duff in nadzravl očeta Lethebyja, kar smo vsi pozdravili z glasnim »Živijo!«. Solnce je medtem že r'lo in šum ravnid- janega morja je bil preveč tih, da bi ga slišali.

zakega pokolenja. Najbrže so se pomniti kate- kor, ki so se porzgelili tod ob oceanu! Slatijo. Ljudje govorijo zelo o- kvarjeno ručino, so do- čela neprisrčni in live skoraj izkjučno od le- va. O dogodkih s Rop- v trdni zadržega polje- gega desetletja so dšili le neke govorice.

Najbrže prebitiš. Ljudje se nahajajo v pr- roxjo Himalaje v Indiji v višini 3400 metrov. Tam se nahaja prepo- sta kamnita toča, v kateri stalno prebiva pel- moj kot predstavlja ob- prelazu Oank. V tej vi- šini vsebuje zrak le pe- kotino soliko kisika le- kor zrak neposredno nad morsko gladino. O- pazovanja so dokazala, da ti ljudje kljub temu zrak postanejo zelo stari ser da skoro vsi umrejo v visoki starosti.

Zastirjenje. Krit. Povzročitelji boleznih, ki pridejo na loči, so sl- nčnih, pod nohti, včet- jo lahko skoraj nerazno- tanice v telesno tkivo, ga vnašamo in povro- čajo gnojenje. Če pride- jo do sečravnih odob n- šle, se jim tu večnoma postavi po rohu fira sila organizma, ki je ne pri- moren, kajti sokov ima lastnost da jih ne

olja. Taksa za vsako tako pritožbo ali vlogo znaša 5 Din. — Ako se zahteva pismen odlok ali pismena rešitev, proti katerima je dana možnost pritožbe na višje upravno oblastvo, mora plačati stranka odnočno priložiti tudi kolek (takso) za 20 Din.

Vse vloge pa, posebno take, s katerimi se n. pr. graja občinski proračun in ki jih vlagajo občani bodisi sami pismeno ali dajejo na zapisnik pri županstvu, naj si se imenujejo opozoritve, predstavitve ali pritožbe, so v zmišlu točke 1.) člena 6 zakona o takсах in pristojbinah takse (kolka) proste, ker se morajo smatrati za vloge v splošnem javnem interesu.

V takih primerih se torej ne more zahtevati plačila vloži kolek 5 Din po postavki 1. niti taksa za rešitev po postavki 5. takse tarife.

K večjemu bi se moglo naknadno po nastopivši pravnomočnosti rešitve zahtevati plačilo zmenjenih takse po točki 5. člena 36. taksnega in pristojbinskega pravilnika, ako se z vloge izjavljene zahteve povsem kot neutemeljene zavrnejo ter se vlagatelj o tem obvesti s formalno pismeno odločbo ob pogojih, ki jih predpisujejo pripomba 1. k tarifni postavki 5. zakona o takсах in pristojbinah in točki 2. in 3. člena 36. taksnega in pristojbinskega pravilnika. — Vseh teh določil ne moremo navedeti. Vsakdo ima pravico do pojasnila in pregleda pri županstvu, ki mora imeti vedno pri rokah takani zakon in pravilnik. Zato je pa tudi treba, da predvsem županstva in njihovi organi dobro poznajo vse pristojbinske predpise. Zakaj za vse vloge, ki se vlagajo pri županstvu, je v prvi vrsti le ono poklicano odločiti, ali je vloga zavezana kolkovanja ali ne. To ne bo težko odločiti, ako se bodo ravnale stranke in se ravnala županstva po navedenih smernicah.

Ako meni kaka stranka, da se je od nje pobrala taksa (za kolek) neopravičeno, ima po

členu 22. zakona z dne 27. junija 1921. l. Uradni list št. 100-259. (t. j. zakona o takсах) in člena 208. taksnega in pristojbinskega pravilnika pravico, zahtevati povračilo od generalne direkcije posrednih davkov ministarstva za finance v Belgradu, ki je v administrativnem (upravnem) postopanju edino poklicano razsojati o taksnih sporih med strankami in javnimi organi.

Tu navedena pojasnila priobčujemo na podlagi pismenih navodil, ki jih je prejelo neko županstvo od finančnega oblastva.

Da bo pa javnost še bolj na jasnem glede takse oprostitve vlog v javnih zadevah, bodi tu naveden dotični člen taksnega zakona, ki se glasi v točki 1. tako:

Člen 6. — Plačila takse se oproščajo tiste spisi in te-le listine:

Vloge, tožbe, vročbe in njih priloge, s katerimi izvršujejo državna in samoupravna oblastva uradoma posle, odrejene z zakonom, kakor tudi vloge, tožbe, pritožbe in vročbe, ki jih predlagajo v javnem interesu in na podlagi odredb posrednih zakonov ali drugače državnim oblastvom privatne osebe, družbe, zavodi, naprave in samoupravna telesa, nadalje vsi dopisi posrednih oseb v inozemstvu, s katerimi se zahteva obvestilo o prometu, državnih nabavah, in vsi dopisi inozemskih železnic in transporterjev v poslih z železniškimi direkcijami itd.

Iz teh zakonitih določb izhaja, da so kolka (takse) proste tudi pritožbe, ki jih vlagajo stranke v javnih zadevah zoper odločbe oblastev prve stopnje. Vsaki vlogi (pritožbi l. dr.) naj se pripiše zgoraj: »Po členu 6., t. 1., v javnih zadevah kolka in takse prosta zadeva.«

Za druge pritožbe, ki so v zasebnem interesu strank, mora biti seveda plačana taksa 20 Din po tarifni postavki 6. zakona o takсах.

F. K-n.

Brezdomec

Ni ga slikarja in ne umetnika nad naravo!

Glej te prelepe arabeske na zamrzlem oknu; ali lozo, ko ji listje zarumeni in zardi; ali drevesje, ko ga jesenska megla z ivjem pokrije; takrat se vlečejo tenka vlakcena od vejice do vejice in nžajo po njih biser pri biseru... a kaj šele na pomlad, ko trava priklji in cvetje vzcvete, kako v prsih igra!

Nekoga dne, ko se je cvetje najbolj razbohotilo, sem obiskal sorodnika na posestvu. Ves njegov vrt plava v cvetju!

Tja prispe tudi neki človek z ženo in otrokom. Nesrečna, izmučena, raztrgana žena kakih štiridesetih let v moških izdelanih čevljih! V naročju ima drobno, blede deklico. — Mož vleče za seboj trudne noge, a na plečih nosi vse, kar so mu pustili, ko so ga z doma pognali: nekaj cunj in pokrivala s postelje!

Ta nesrečnik je zaprosil, da bi mu dali kako delo, pa so ga sprejeli.

Ko zagleda ta cvetoči čudež, vzdihne in reče ženi:

»Joj, žena, kako lepo bi bilo, ko bi nama dete umrlo, dokler sva tu! — Tako lep venček bi mu napravila!«

Vsi so se zgrozili nad temi besedami, tudi jaz, zakaj bede in nesreče nismo poznali...

DELO

v teh težkih časih se more še najlažje dobiti z ustanovitvijo domače pisarnice. Mi damo vsakomur tekoče delo, ker smo odjemalci za pletenice, dobavljamo prejo in izplačamo o zaslužek za pletenje, kar dokazuje mnogo »hvalnic«. V službi, da hočete delati in zaslužiti, se obrnite na gratis-prospekte na terdiko Josip Kalit, Maribor, Trubarjeva 2, oddelček 4.

V vsako hišo Domoljuba!

samo ustavlja, temveč tudi uničuje. Včasih pa obramba zlasti pri obolenju telesu odreče, povzročitelj najde pot v kraj obkro in prične z zastupiteljskim delom, ki se lahko hipoma konča s smrtjo. Najboljša obramba proti zastupljenju krvi je tedaj ta, da obrnemo svojo lastnost pravdočasno na poletne znake zastupljenja na občutek slaboosti, utrujenosti, znake omrtvjenosti, bolečine v mišicah in sklepih, čedokrat tudi mrzlico. Zdravnik potem lahko odloči, ali je še pomoč možna; ob pravem času je vsekakor še možna.

Srečne ženske; kaj bodo dočakale. Sirovjak dr. Mahaffey je imel ob neki priliki predavanje o škodljivih posledicah visokih pet za ženske noge. Dejal je, da bodo dame v sto letih, če bodo nošle visoke pete, tako skrajšale svoje noge, da jim bodo od današnjih nog ostala samo še nekakšna kopita.

Bo vsaj mir. — Gospod natakari, v tem mladostu je muha. — Kar pustite jo, naj zmira, boče vsaj imeli mir pred njo.

Niso se še polegli naši navdušeni klici, ko se mi je hipoma zazdelo, da slišim odnekje oddaljeno žalostno klicanje. Posluhnili sem. Ali sem se varal? Ne, zopet. Vsi smo se spogledali.

»Ali je kdo umrl pri nas?« me je vprašal oče Letheby.

»Ne vem, meni ni znano.«

»Pa je vendarle tako kot da bi se bližal pogreb!«

»To ni mogoče, ker bi mi gotovo sporočili,« je rekel oče Letheby in vstal, da bi se zahvalil očetu Duffu. Toda hipoma je zajela vsa vas in oče Letheby je utihnil sredi besede.

»Najbrže se je zgodila kaka...« Grem pogledat!« je rekel oče Letheby.

Ni šel daleč. Po vsej vasi so letali judje, jokali, klicali in tekli k nam.

»Utonil je, prečastiti! O Bog, o Bog!«

»Tuj parobrod je predrl našo ladjo prav v sredi.«

»Ne, zadel je v krmilo.«

»Gospod Campion je utonil.«

»Molčite in pustite mornarje, naj sami govorijo!« je zaklical Jem Deady. Proč Pat in drugi! Pridite in povejte, kaj se je zgodilo!

Štirje do kože premočeni reveži so stopili naprej in se s težavo obdržali na nogah. Oči so jim izstopile, jeziki so jim bili težki, znak, da so jih prijatelji napojili z žganjem.

Nihče ni vsega točno in urejeno pojasnil. Vendar je bilo iz njihovih besed mogoče razbrati, da je »Morska zvezda« srečno dosegla ribiško mornarico, kjer so jih lepo sprejeli. Kmalu so se vrnili.

Redka mega se je medtem zelo zgostila, da bi jo lahko rezal je rekel eden in star, izkušen mornar in opozoril gospoda Campiona, naj plovejo počasi in previdno, on pa se je nasmehnil in odgovoril, da v

tem vremenu najbrž ne bodo srečali nobene ladje. Med temi besedami je spustil krmilo, da bi si prižgal cigareto in prav v tem trenutku so trije zaklicali, ker se je pred njimi pojavila velika ladja. Tudi oni so jih že zapazili in dali znamenje. Gospod Campion jih je miril: »Le mirni bodite, nobene nevarnosti!«

»Prečastiti, pozabil je, da ni na svoji mali ladji,« je razlagal Jem. »Na njej lahko obrnete krmilo z mezinco.«

Najbrž je bilo res tako. Ribiška ladja je bila zelo težka in en sam zamujen trenutek bi lahko pribili prepričani, da so izven nevarnosti, toda sledil je strašen udarec, ki je obrnil krmilo, ladja se je nagnila in bila takoj polna vode. Mornarje so rešili, a nesel nesrečo. Campion je obrnil krmilo in vsi so gospod Campion je utonil.

»Tisti strašni udarec mu je najbrž zlomil rebra, ker ni stegnil rok za vrvo, ki smo mu jo vrgli. Dva-krat, trikrat se je še pokazal nad vodo, potem pa je izginil kot kamen. Bog se usmili njegove duše!«

Vsi so se ozrli na očeta Lethebyja; obnašal se je kot junak.

»Poskrbite za te ljudi, potrebni so okrepčila in počitka!« je naročil.

»Ne bodo se prehladili. Francozi so bili zelo postrežljivi in so jim ponudili žganja.«

Jem je bil že šest tednov popolnoma trezen in si je zato prisvajal pravico, da se norčuje z drugih, ki so bili še vedno vdani pijači.

Ljudje so se razšli, a mi smo se vrnili v sobo in posvetovali, kaj naj naredimo. Pomislil sem na Bittro, kako obiskuje cerkve in muzeje, ogleduje Rim, se poklanja svetemu očetu in si izprosi od njega blagoslov za svojega očeta, ki že počiva v morskii globini.

PO DOMOVINI

Zalostna smrt.
(Lom nad Trzičcem.)

Zalosten dogodek, kakor ga pri nas dosedaj ai bilo, je pretresel našo župnijo pretekli teden. V petek, 30. septembra zvečer, so naši ustreljenega pri Pavšelnu Jožeta Megliča iz Sp. Loma. Zjutraj so ga prišli iskat orožniki iz Trziča ter je moral z njimi na planino Javornik. Šlo je za dokaz divjega lova, radi česar je imel fant že pred tedni opraviti z orožniki. Nihče fanta ni videl, kdaj in kako je prišel v petek domov. Zaprl se je na pod in si pogнал kroglo skozi prsi. Bil je šele 22 let star, drugače delaven in trezen človek. Ko si je pa pred leti poškodoval pri drvarjenju hrbet, je čezdalje težje delal. Sedaj si je komaj kot pastir služil boren vsakdanji kruh. Gotovo ga je zelo mučilo vprašanje, kaj bo še znanprej. A moralo je biti vendar še kaj drugega, kar ga je zbegalo, da si je vzel življenje. — Fant je že tretji mrl v eni in isti družini tekom pol leta. Aprila je naglo umrla njegova sestra 30 let stara, koncem julija se je s flobert puško do smrti ponesrečil njegov 27 letni brat Aleš. Uboji starši — Nagle in neprevidne smrti reši nas o Gospod.

Novice.
(Preddvor nad Kranjem.)

Tudi pri nas je suša pustila svoje sledove. Ajda je za ped visoka. Eni jo žanjejo, drugi kosijo ali pulijo. Od 31. avgusta imamo dovolj dežja. Repa pa tako lepo raste, da jo je veselo pogledati. Pšenica in fižol sta se slabo odrezala, oves in krompir pa sta dobro obrodila. Jesenska paša lepo raste. Žita nihče ne bo imel dovolj za celo leto. Zato pa ljudje zelo pridno sadje sušijo. Ker o sadni kupčiji sploh ni besede vredno izgubljati, se razume, da ne bo manjkalo tudi slivovke in hruševca, zdravila za »štipanje« po želodcu. — Več fantov z g. kaplanom je bilo celo poletje v toplicah na zdravljenju. — Razlika med cenami kmetijskih pridelkov in med trgovsko-industrijskimi je tako oduševila velika, da take ne pomni 80 letni možje. Ljudje živijo kar mogoče skromno, a gre vedno navzdol. Denar z veliko težavo samo za davke skupaj nastradajo.

Naša cerkev.
(Smarin v Tuhinju.)

Praznik posvečevanja cerkva, v nedeljo 9. oktobra, se bo letos tukaj prav slovesno praznoval. Povod te posebne slovesnosti je prenovljenje notranjosti župne cerkve, katero je prekrasno prenovil g. slikar Peter Zeleznik iz Ljubljane. Ob desetih bo pridiga, ki jo bo govoril pref. g. kanonik dr. Mihael Opeka, nato pa bo daroval slovesno sveto mašo pref. g. Matej Rihar, dekan kamniški, kot patron župnije. Častivci sv. Martina, zavetnika tuhinjske doline, pridite k tej slovesnosti od blizu in daleč, da se z nami vred zahvalite Bogu za srečno izvršeno delo!

Prosveta.
(Motnik.)

V nedeljo, dne 25. sept. se je vršila v napojeni dvorani Prosvetnega doma predstava »Prisega«, ki so jo Motniška dekleta, članice, prav lepo in z veliko ljubeznijo igrale. Na vse gledalce je napravila globok vtis. Pred predstavo je predsednik s kratkimi in toplimi besedami razložil navzočim, pomen življenja in dela škofa Antona Martina Slomška, za slovenski narod. Pozval jih je naj ostanejo vedno zvesti častilci, ter pokorni otroci njemu, ki je bil naš prvi svetniški narodni vojskoda.

Narod naš slavi velike možé.
(Dol pri Ljubljani.)

Zasluge, ki jih ima škof Slomšek na polju splošne narodne vzgoje, so tako velike, da se mu nikdar ne bomo mogli izkazati dovolj hvaležne. Oddolžiti se mu hočemo vsaj deloma s primerno proslavo, ki se vrši v nedeljo, dne 16. oktobra ob pol 4 popoldne v prosvetnem domu z prav pestrim sporedom: govor o Slomšku, deklaracije, Slomškove pesmi in skiptične slike. — Pred proslavo se vrši vztrajnostni tek članov fantovskega oddelka. Naša mladina hoče izraziti globoko hvaležnost za lepe nauke, katere je pokojni zapustil med našim narodom. Prijatelji Slomškove ideje vljudno vabljeni. — Bog živ!

Pustite nas čez Savo.
(Dobovec pod Kumom.)

Ne vem, če ste od nas že kdaj brali v »Domoljub«, danes pa se moramo oglasiti iz našega zapuščenega kraja. Sedaj smo dvakrat zapuščeni, ker se je podrla edina zveza s svetom: most v Trbovljah. Odkar so ukinili pobiranje mostnine, je most bil brez dohodkov in razpadal, tako da so ga sedaj morali zapreti. Most smo veliko rabili: nad 50 delavcev hodi v Trbovlje, kmetje nosijo tja mleko in pridelke in na postajo smo po njem hodili. Vsak je rad odrl tistih 25 par za mostnino. Sedaj se pa vozimo z brodom in plačujemo za prevoz en dinar na vsako stran. Zelo želimo, da bi se most popravil in promet uredil.

25 let med nami.
(Mirna peč.)

Nova doba v zgodovini mirnopenške fare se je začela l. 1914, ko so pričeli graditi novo župno cerkev. Načrte je naredil arhitekt Josip pl. Vančar, oni, ki je v št. Vidu zgradil zavode. Ta mogočna stavba je bila dograjena in posvečena 15. aprila 1917. Lahko bi rekli, da je veličasten spomenik padlih junakov v svetovni vojni. Velicina starčki in žene so jo gradile, najboljši moči so bile v vojni. S hvaležnim srcem se danes ozirajo farani na gospoda župnika, ki je med njimi 25 let, saj je on tisti, ki je začel in dovršil delo, Bogu v čast, faranom v korist. 25 let na fari, to je dolga doba dela. — In gospod svetnik še ne miruje, išče, trka, prosi, pri-govarja, da le pomore ljudstvu in cerkvi. Njemu je lepo zvonjenje v največje veselje, čistost hiše božje v ponos. Močan je v besedi, postrzeljiv in dobrotljiv do vsakega. V svojo hišo je sprejel hranilnico, katere posle vodi že dolgo dobo popolnoma brezplačno. Božja čast in pomoč ljudstvu, je njegovo geslo. Navadno ljudje govorimo le o tem, kar vidimo, radi pa pozabimo na dobre svete, tolažljive besede, prezreimo duhovne dejbrote, o katerih govorijo prostori cerkve, ki morajo biti danes ob 25 letnici še najbolj zgovorni. Le ti naj govorijo, če mi molčimo,

če je pri nas premalo hvaležnosti do Vas, gospod svetnik! — Saj veste komu vse to delate, ko Vas vidimo, da se iz vsakdanjih skrbi, truda in dela vračate vedno tja, kjer je večni studenec ljubezni, k sv. Evharistiji! — Evharistiji Bog z vami!

Bogastvo duhovnikov.
(Dopis z Dolenjskega.)

Znano je, da ima ljudstvo duhovnike za bogate. Dokler je kaplan, še ni bogat, kadar postane župnik, potem mu premoženje od vse strani skup leti. Zato pa ljudje brezposelne in potepuhe gonijo v farovž, čes, ondi je vsa dosti. Ko je v neki župniji na Dolenjskem umrl župnik, se je govorilo vse vprek: milijone je zapustil. — Čudno, odkod ti milijoni? Nikoli ne boš slišal: Advokat je bogat, notar je bogat ne, ampak župnik je bogat. — Zladi pa čuje resnico! Pisec teh vrstic je slučajno načelnik neke podeželske hranilnice.

Ko je na poziv revizorja izterjaval zaostale obresti, je med drugimi moral poslati tudi štirim sosednim župnikom. — In ti štirje župniki imajo veliko nadarbinsko posestvo. Največ je dolžan oni župnik, ki ne ptje in ne kadi. — Kako to? Odtod, ker so posli in dninarji še vedno dragi. Obleka in druge potrebščine še vedno drage, a živina in pridelki, če ne pohije toča, pa pod vsako ceno. Kaj pomaga velika posestvo, če pa velja pregovor: Dragi delali, drugi pojedli.

Kriza.
(Št. Rupert na Dolenjskem.)

Po neznaosni poletni vročini in suši je sedaj primočil dež, da si bo vsaj malo opomoglo jesensto korenje in repa. Za ajdo, zelje in drugo je prepozno. Tako lepi spomladanski ugi kmetovska so se razblinili v nič. Pšenica in drugo ozimno je sira rja. Krompirja je tretjina vzela suša. Vinograde, ki so tako lepo kazali, je marsikje vihar in toča uničil do polovice. Kaj bo, premišljuje siehneri gospodar. Živino plačujejo 2,50—3,50 Din za 1 kg, prašiče 4,50. In še to se težko vnovči. Cena kmetijskih pridelkov je daleč pod normalno ceno padla, a kar kmet kupi, ima visoko ceno. Denarja ni dobiti za obutev in obleko. Pomagajte kmetu, s tem boš pomagali sebi. O priiki pa še kaj več o blaženem kmet, stanu, ki mu je »dobro«, saj pridelava denar vseh. — Eden od Vrhovcev.

Smrt vzorne matere.
(Kostanjevica.)

Pred kratkim smo položili k večnemu počitku Ano Brdnik iz Ivanš. Pokojna se je rodila 27. julija 1842 in je veljala za najstarejšo ženo v naši župniji. Vse življenje je bila vzorna krščanska mati. Njena hiša je bila tista, kamor se je vsak brez skrbi zatekel po pomoč. Bila je sama ljubezna do potrebnih, sama skrb do svojih dragih domačih. Oba sinova — Franceta in Janeza — in obe hčeri Terezijo in Ano, je vzgojila globoko verno in občela, da so vsi dobro preskrbljeni. Bila je res »močna matic« v delu in ljubezni.

Trgatev.
(Dragatuš.)

Najvselejši dnevi so nam ta teden: vse je v trgatvi. Tančagora je oživela. Trgatev je dobra in obilna. — Prihodnji teden bodo oživeli pa tudi kostanjevi gozdovi od Zapudja do Vinice in Tančagore in tja blizu do Starega trga. Pri nas je kotanj doma. Saj Zapudci vozijo kostanjev les za tovarno leta in leta vsi zimo, pa ga ne zmanjka, a imamo še kaj pobirati. Pa sosedje nadele okrog vodo za naš kostanj in kostanjev log oživljajo prav nagosto tudi nepoklicani pobiraci noter iz Hrvaškega preko Kulpe, kar nam seveda ni všeč. Mi bi radi imeli sladko robo za kupčijo in z njo postregli vsem naokoli: Novomeščanom, Kočevarjem, Ribničanom in še Ljublančanom in vato ključemo vsem: Pridite v Belokrajino po sladkaj kostanja.

Duhovne važe.
(Breznica.)

Vse so nas pritegnile duhovne vaje, ki smo jih imele dekleta na Breznici. Koliko dobrega so nam storile, koliko topega dale, pač same najbolje vemo in se povedati ne da. Mogoče je šla marsikatera k prvemu govoru bolj iz radovednosti kot iz kakega drugega nagiba. Gospod pa hodi okrog in išče izgubljene ovce. In ni hodila več iz radovednosti. Vse smo hodile in do konca. Vemo, kaj smo dobile, in tega želimo še drugim. Našim materam in poročenim sestram, bratom in

čutom. Mnogo jih je želelo z nami. Drugi pa mor-
da ne vedo, koliko sreča bi jim to prineslo. Morda
se nekateri v temi in ne vedo več za luč. Tomaž
Kempčan pravi: Več stori človek sebi slabega, če
se išče Kristusa, kot vse svet in vsi njegovi so-
vrstniki. Nekatera imena nas morda je iskala v
vsakdanjem vrvenju le sebe. Duhovne vaje so jo
izgale iz tega. Zato smo hvaležne gospodu dr.
Potočniku, ki je duhovne vaje vodil, in gospodu
Lajniku Leilerju, ki je spoznal, kako so potrebne
in se je toliko trudil zanje. Vemo, da nam tudi
daj ne bo lahka pot. A vedele bomo, da pravi
Bog: Ondravljam te, zato te bijem, ljubim te, zato
te kaznujem. In bomo z radostjo v srcu sprejemale
nase trpljenje — in če bo težko — saj vemo:
Več, kot moremo prenesti, nam Bog ne bo nalo-
žil. On bolje pozna našo moč, kot me same! In
naša moč je velika, če Vanj zaupamo. In se k
Njegovim v svoji Materi zatekamo po pomoč. —
Nša srca pojo: Zlo brez moči; mi večni; z nami
Bog! (V. Solovjev.)

Mali oglasnik

Vaša drobna vrstica ali nje prostor velja za
enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo
samo polovico, ako kupujejo kmetijske po-
trebitve ali prodajajo svoje pridelke ali
iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov
ali vajencev in asrobe.

Kovaški pomočnik

izkušen išče zaposlitve
pri kakem mojstru. —
Pismene ponudbe je na-
sloviti: Jožef Adamič,
Zadole 1, p. Ribnica,
Dolenjsko.

Ramen, zelen in rdeč
kupi F. Cvek, Kamnik
Pošlite vzorce.

Pod (skedenj) hrastov,
prav dobro ohran-
jen, pokrit z novo ce-
mentno opeko, 23 m
dolg, 6 vrat, s hodni-
kom in postreškom za
4 senene vozove se
prodaja. Zadržuje hra-
stina knjižica. St. Vid
pri Stični št. 4.

Pohištvo vsakovrstno
kupite poceni pri
Egidiju in Karlu
Erjavcu, Brod (poleg
lascen. mostu) St. Vid
nad Ljublj. — Izdelki
tlačeni. Stalno na
zalogi spalnice itd.

Posojila brezobrestna
za odkup dolga, nakup
in zidavo podeljuje:
»Kreditna zadruga«,
Ljubljana, Poštni pre-
dalj 307. Sprejme zastop-
nike!

Prodaja enonad-
stropna hiša
s tremi stanovanji, kle-
tjo in vrtom po ugodni
ceni. Pojasnila daje —
Jakob Fojkar, Spodnji
trg 22. Skofja Loka.

Vajenca poštenih star-
šev za pekovo
sko obrt sprejemem. Vsa
oskrba v hiši. Naslov
pod števil. 14206.

Vajenec za čevljarstvo
obrt, dobro
vzgojen, se sprejme. —
Travnik, Trebnje.

10 panjev čebel

Znidarščevih prodaja
Jože Bizjak, Drazovnik
št. 5, Dobrova pri
Ljubljani.

Kože v stroj

vse vrste na podplate,
notranjke, črno in ruja-
vo gornje usnje, blank,
kosmato podlogo i. t. d.
sprejema J. Lavrič,
usnjarija, St. Vid pri
Stični. Surove kože poš-
ljite na postajo Stična.

Delavske čevlje

kravina Din 125, krom
Din 140, najtrepnejše
izdelane, nudi Jernej
Jeraj, Zapogo 10, pošta
Smlednik.

Čevlje v najhujši zimski
boste imeli, ako
posadite že sedaj go-
molje biacinč kalere
nudi Sever & Komp.,
Ljubljana. Zabtevaite
cenik!

Vrvarne izdelke

vse vrste motovž, žimo,
afrik, posteljne mreže
vse velikosti itd. dobite
najceneje pri I. Andlo-
vic, Mestni trg 9 (poleg
Skaberneta).

Kuharica ki zna dobro
in varčno go-
spodinjiti, se sprejme k
vredcu na deželo. Pla-
čilo po dogovoru. Naslov
v upravi Domoljuba pod
šifro »Obrtnik« 14104.

Mizararskega vajenca

pridnega, poštenega, ki
ima veselje do mizar-
stva, sprejemem takoj.
Preiskrba po dogovoru
Janko Zupan, splošno
mizarstvo, Kranj, Rožna
ulica.

Kyfhäuser-Technikum

BAD FRANKENHAUSEN (KYFFH)
Za lesenarje in mojstre / Gradnja strojev /
Elektrotehnika / Gradnja avtomobilov / Polje-
delaki stroji / Gradnja letal. / Programi za-
stoj. / Lastno letališče.

Fr. Mažuranič:

Pogibel življenja

Na pogibel življenja čestokrat mislim. Pa
to ni nič. Saj kake posebne pogibeli življenja
ni; človek je zmerom v pogibeli! Naj bo doma
ali na poti, po gorah ali vodah, v otroški igri
ali na vojnem polju — smrt stoji zmerom
zraven tebe. Noč in dan na te preži!

V vsaki kapljici, ki jo popiješ, v vsakem
zalogaju, ki ga poješ, sta življenje in smrt.
Samo da je smrt zvestejša ko življenje. Vsi te
bodo zapustili, vsi pozabili, le ona ne!

Slišiš jo, kako se ti iz teme porogljivo
smeje? In kako z nabrušeno koso nad tvojo
glavo zamahuje?

Ne!

Sreča tvoja! Zakaj ko bi vse videl in slišal,
kar se okrog tebe godi, bi se ti življenje gotovo
omrzelo!...

Fr. Mažuranič:

Jezus in otroci

Jezus sedi v podobi otroka, a po beraško
obleče poleg pota in izprašuje človeška srca.
Otroci vro iz šole in hite mimo njega, a
on jim proži roke: »Obdarujte me, reveža!...
Nasiťite lačnega!«

Prvi otrok ga sliši, seže po torbico, izvleče
kos koruznega, žoltega kruha in reče: »Glej
čudo! Lačen sem, a pozabil sem, da imam
kruha!«

In veselo vgrizne v kruh.

Drugi otrok izvleče iz torbice dober kos
belga kruha in ga nudi Rešitelju rekoč: »Vzem!
Jaz nisem lačen.«

Malo kasneje se približa Jezusu še en otrok,
a Jezus tudi k njemu steza roke.

Deček se ustavi, zagleda se v Jezusa pa
mu reče:

»Ti si lačen, a tudi jaz nisem sit. Toda jaz
imam, hvala Bogu, še nekaj kruha. Dajva,
deliva!«

In izvleče iz žepa kosček črnega kruha,
ki mu ga je siromašna mati dala in ponuja
polovico Jezusu: »Vzem, brat!«

Tisti hip se spremeni Jezus in blagoslovi
otroka: »Sedi k meni, dete moje! Saj ni hu-
doben, kdor ne daje; tudi ni zmerom dober,
kdor daje — toda oni, ki je sam lačen, pa deli
kruh s svojim bližnjim, bo prišel k meni v
nebeško kraljestvo!«

Za smeh

»A, kaj vidim, potopisno knjigo čitaš? Mar
misliš na potovanje?«

»Ne. Na počitnicah sem in ravnokar si
predstavljam in sanjam o potovanju.«

Kaker je kupil — tako prodal. Kmet je prodal
peku kilogram masla. Nezaupni pek je doma ma-
slo stehal in je ugotovil, da kuže tehtnice samo
tri četrti kilograma. Razjarjen nad goljufivim kme-
tom ga je naznanil. Kmet pa je pred sonikom od-
ločno zavrnil obdolžitve, češ da ne je kot vteži
poslužil kilogram težke pekove štruca. Če je štru-
ca tehtala kilogram, je moralo tudi maslo imeti
to težo. Ta zagovor je bil tako dober, da so peka
obsodili namesto kmeta.

Žene
in
dekleta

zapomnite si: »Obleka naredi človeka!«
Dobro, elegantno in poceni bodele
oblečene, ako še danes naročite nove
vzorčec volne, svile, sukna, pliša, bar-
henta in drugih modernih tkanin za
obleke in plašče. Velika izbira raznega
manufakturnega blaga po globoko
znižanih cenah!

Trgovski dom

Stermecki, Celje 19

Vzorci in bogato ilustrirani cenik zastoj!

Fran Mažuranič:

Kaj je življenje?

»Življenje je ptica selivka,« je rekla moja
sestra Marija, ki ji je takrat prvorojenček
umrl.

»Življenje je uganke, ki se rešuje na dru-
gem svetu,« pripomni gospodična Mica.

»Življenje je ko grozdje,« pravi gospo-
dična Lasta, »pa je le 'edaj sladko, če ga soln-
ce greje, ko zori.«

»Življenje je davek, ki se plača z glavo,«
reče Ladislav, občinski pisar.

»Življenje je zločin, na katerega je udar-
jena kazens smrti,« se odreže jurist Franko.

»Življenje je bolezen, ki nima zdravila,«
doda medicinec Bogoslav.

»Življenje je menica, katero bi hotel člo-
vek za vsako ceno podaljšati,« pravi trgovec
Julij.

»Življenje je šola, ki nima počitnic,« do-
vrže gimnazijec Miljutin.

»Življenje je edina bitka, za katero človek
že vnaprej ve, kako se bo končala,« pravi po-
ročnik Vladimir.

»Življenje je roman, ki izhaja v podlistku
in katerega ne bi pisatelj nikoli dovršil, če
mu ne bi Večni vpilnihi luči in zagrmel: Do-
volj si se natečkal, lezi! reče književnik Fran.

Našemu dedu Jankoviču-Mažuraniču pa
sem namenil te besede: »Življenje je breme, ki
ga človek do groba nosi. Pa sem izpustil to,
da ne bi mešal starčka v naše igre... Prav
sem storil, zakaj našemu dedu Jankoviču ni
bilo življenje breme, marveč dolžnost in ve-
selje vse do njegovega štirindevdesetega
leta. — Življenje je le nam, mladim, breme!...

Velik vihar je divjal na Portoriki; 200 mrt-
vih, 1000 ranjenih.

V vsako hišo »Domoljuba«!

Ugoden nakup

Najboljše nogavice, rokavice, srajce, ovratnike, kravate, trikoperilo, tišče mila in vezenine, vse potrebščino za čevljarje, šivilje in krojače, itd. itd.

po najnižji ceni dobite le pri trvdki

Josip PETELINC, Ljubljana
Sv. Petra nasip 7 (za vodo).

Seno in slamo

dobavlja po konkurenčnih cenah Gospodarska zveza, Ljubljana.

Zakaj smo cenejši?

Ker nabavljamo le res trpežno blago naravnost iz lovarn. Oglasite se vsled tega

PRI JURJU

V LJUBLJANI NA POGAČARJEVEM TRGU
postrežemo Vas z vsem in

cenejše

PREKLICI Podpisani javno preključujemo, kar smo v Podgorju 1. oktobra, pred hišo Franc Čebulja, čez navzoče osebe žaljivega govorili. Zahvaljujemo se jim, ker so od tožbe odstopili. — Ivan Mali, Križ, Franc Maren, Podgorje in Ivan Pogačar, Križ.

Prava domača družina
sreča se opira vedno
na podstavek zibelke.

Dobil kar je želel. —
Gost: »V tej sobi na noben način ne ostanem. Saj dežuje skozi strop!«
Gostilničar: »Kaj pa še hočete? Saj ste zahtevali sobo s tekočo vodo.«

Brzoparilniki od 60 do 150 l, cena od 600 do 1150 Din, kotli za žganjekuho od 30 do 75 l, cena od 520 Din dalje. — Cenik brezplačno!

Kotlarka d. z. o. z.

Izdelovalnica vseh vrst kotlov in kovinskih predmetov
Ljubljana, Gregorčičeva ulica št. 5

Ker smo si

še pravočasno nabavili veliko zalogo blaga za jesen in zimo, in to po jako nizkih cenah, opozarjamo ceni, odjemalce na zelo ugoden nakup, tako na pr.: sukno za moške obleke in povrtnike, posebno velika izbira za damske plašče, vsakovrstni moderni pliši, pisani in gladki žamet, barhent, flanela, kontenina, platno za rjuhe, gradl za žimnice, zimske rjuhe, deke, odeje, razna trikotaža, pletene vestje, moderne damske čepice, nogavice itd. itd. Dalje nudimo zelo lepo narejene damske in otroške plaščke, obleke, predpasnike, moške delavne in pražnje srajce, kakor tudi vse vrste damsko in moško perilo, vse lastnega izdelka. Da pri nas dobite najtrpežnejše blago, a vključu temu najcenejše, je že širom Slovenije znano, zato kupujte vsi le pri trvdki **F. L. GORIČAR, »PRI IVANKI«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.**

Izjava in preklč. Podpisana Pepca Sušnik iz Dragomlja izjavljam, da nisem imela z g. Ivanom Bankotom iz Št. Pavla nikakih odnosov in da so vse tozadevne govorice brez vsake dejanske podlage. — Dragomlje, dne 4. oktobra 1932. — **Pepca Sušnik.**

Preklč. Podpisana Helena Lotrič, posestnica v Dražgošah na P. č. št. 53, preklčuje svojo obdobjit v, ki je izrekla na mesec avgusta t. l. na nastov Rozalije Berce, posestnice v Dražgošah, da ji je vzela njeno uro, in se ji zahvaljuje, da je odstopila od kazenskega postopanja. Lotrič Helena.

Radost in veselje je v Vaši družini

kadar jim prinesete dobro in lepo blago za obleke in perilo. Kamgarn in športni ševilot, volneno blago, najnovejšo avilo, flanelo in barhent, fine šifone, gradl za modroce, posteljine odeje in vse drugo manufakturno blago, samo dobrih kvalitet dobite najcenejše in v največji izbiri v manufakturni trgovini

A. Žlender

Ljubljana Mesini 1932 22

Škotska. Škoti so znani kot veliki skopuh. Neki tak stiskar je šel v London, da bo tam videl, kako se napravi reklama za kino, kajti, tudi on je imel v domačem kraju majhno kinogledališče. Prišel je do neke take palače ter videl napis: »Osebe stare preko osemnajst let, imajo prost vstop.« — »Ha,« si je mislil Škot, ta je dobra ta prihodnja nedelja je visel pred njegovim kinom plakat s tem-le napisom: Osebe, stare preko osemnajst let, imajo prost vstop v spremstvu starišev.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta štev. 6 (v lastni palači)

obrestuje

hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri ter brez vsakega odbitka. Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge znašajo nad 180 milijonov Din